

HALLSBERGS
KOMMUN

ÅRSREDOVISNING 2022

HALLSBERGS KOMMUN

INNEHÅLL

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Fakta om Hallsberg	5
Kommunens organisation.....	7
Intern kontroll	8

Förvaltningsberättelse

Förutsättningar i kommunen	12
Händelser av väsentlig betydelse	16
God ekonomisk hushållning	21
Väsentliga personalförhållanden.....	39
Omvärldsanalys	45
Resultat och kapacitet	47
Risk och kontroll.....	57
Förväntad utveckling.....	62

Verksamheter

Kommunstyrelsen.....	65
Drift- och servicenämnden.....	72
Bildningsnämnden	79
Social- och arbetsmarknadsnämnden	84
Kommunfullmäktige och övriga nämnder.....	90
Sammanställd redovisning.....	93

Räkenskaper

Driftredovisning.....	101
Investeringsredovisning.....	102
Resultaträkning	106
Balansräkning.....	108
Kassaflödesanalys	110
Noter.....	112
Revisionsberättelse	xxx

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Att skriva inledning till årsredovisningen för 2022 känns glädjande, men även tungt. År 2022 kommer att vara året då världen återigen fick se ett meningslöst krig, nu i vår närhet i Europa.

På olika sätt har vi nu en omställning i vårt samhälle där kostnader ökar och fler personer får svårt att få sin ekonomi att räcka till. Efter valet i september konstaterar vi att en ny regering valts och att vi som kommun ganska omgående kunde märka skillnad i hur man ser på kommuners och regioners ekonomiska behov. Vi, som kommun, är beroende av att staten ser oss och ger oss förutsättningar att bedriva våra verksamheter och hantera våra utmaningar, inte minst de ökade kostnaderna. Ett stort slag mot oss mindre kommuner är att stimulansmedel för att möjliggöra nyproduktion av bostäder tagits bort av den nya regeringen. Vi kommer aldrig att ha likvärdiga förutsättningar att växa jämfört med större kommuner om vi inte får stimulansmedel för nyproduktion. Efterfrågan av nya lägenheter är stor i hela kommunen.

Vi har sett en fortsatt positiv trend när det gäller inflyttning. Fler har valt att flytta till kommunen och försäljningen av nya tomter har fortgått som tidigare. Under året har vi aktivt arbetat med att ta fram nya detaljplaner både för företagsetableringar och bostadsbyggande. Vi har sett ett ökat intresse för bostadsrätter under det gångna året. En större etablering av bostadsrätter i Vibytorp stod färdiga för inflyttning i juletid.

När det gäller vår kommun och året som gått, så finner jag att vi växer och fler företagsetableringar kommer till oss. Viktigt att uppmärksamma är de företag som redan finns i vår kommun och deras tillväxt och expansion. Det känns riktigt kul att följa hur företagen växer och utvecklas. Livskraftiga företag skapar arbetstillfällen och skatteintäkter.

Efter pandemin kan vi konstatera att vårt föreningsliv återigen kan genomföra träningar och arrangera större event så som tidigare. Föreningslivet i kommunen är viktigt och vi ser många duktiga föreningsengagerade personer som lägger ner mycket tid och kraft för sina medmänniskor. Detta ska vi vara tacksamma för och vårt föreningsliv bidrar till att sätta Hallsberg på kartan.

Kommunens ekonomi är stabil, men givetvis skulle det behövas mer resurser för att genomföra alla ambitioner vi har. Att hushålla med skattemedel är en skyldighet gentemot våra kommuninvånare. Under det gångna året har vi haft bättre förutsättningar från staten än dem vi såg vid årets slut. Årets resultat

blev bra och vi konstaterar att vi fortsatt har en god likviditet för att kunna fortsätta utvecklas.

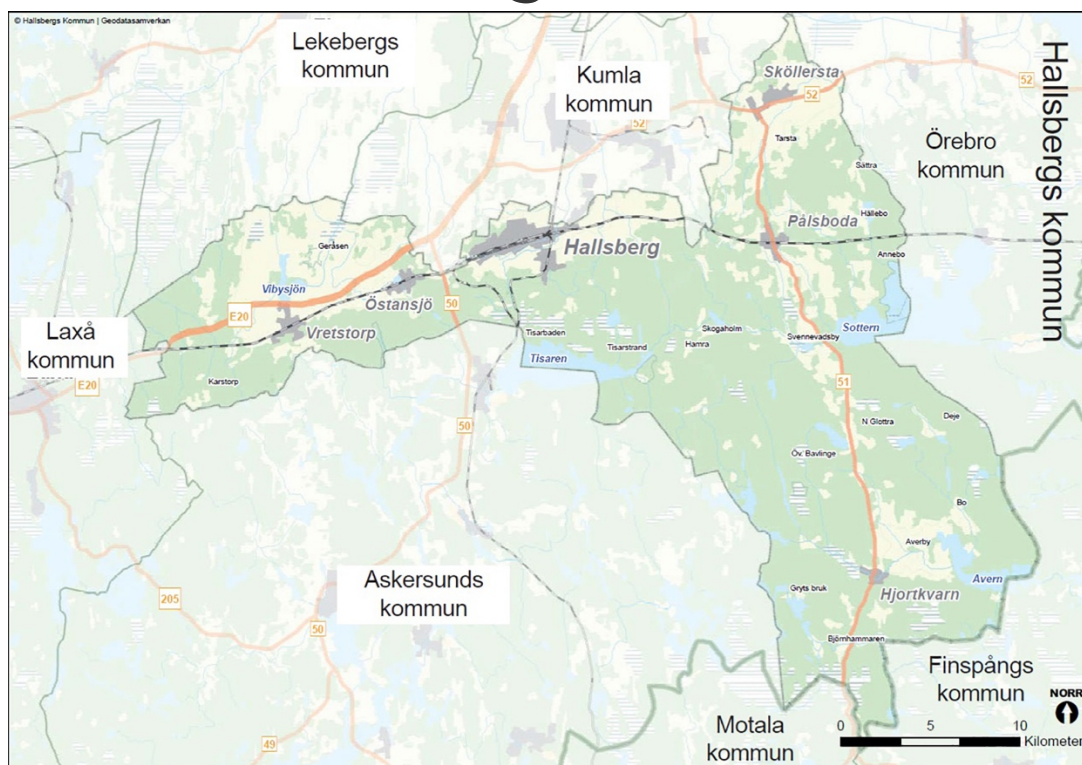
Till sist vill jag återigen som kommunstyrelsens ordförande tacka personal och förvaltningar för det arbete ni gjort under det gångna året. Jag vill även rikta ett tack till våra förtroendevalda politiker för att ett gott diskussionsklimat råder och att Hallsbergs utveckling sätts före politiskt käbbel.

Ansvarstagande och långsiktiga beslut kommer vi alla kommuninvånare att vinna på.

Magnus Andersson

Kommunstyrelsens ordförande

Fakta om Hallsberg

HALLSBERGS KOMMUN 2022

Yta (km²)

Kommunens yta	670
– varav land	637
– varav vatten	33

STORLEK OCH BEFOLKNING

I storlek ligger Hallsberg på plats 154 av Sveriges 290 kommuner. Den 31 december 2022 hade Hallsberg 16 290 invånare, en ökning med 94 invånare från 2021. När det gäller invånarantal är Hallsberg på plats 145 av Sveriges 290 kommuner, och i länet är Hallsberg på femte plats av 12 kommuner. Sveriges demografiska mittpunkt är den punkt dit den sammanlagda resvägen (fågelvägen) för hela Sveriges befolkning är som minst. Enligt SCB:s senaste beräkning ligger mittpunkten i Hjortkvarn i Hallsbergs kommun.

INVÅNARANTAL I TÄTORTER DEN 31 DECEMBER 2020 (senaste uppgift)

Hallsberg	8 525
Pålsboda	1 643
Sköllersta	1 105
Vretstorp	898
Östansjö	833
Hjortkvarn	239

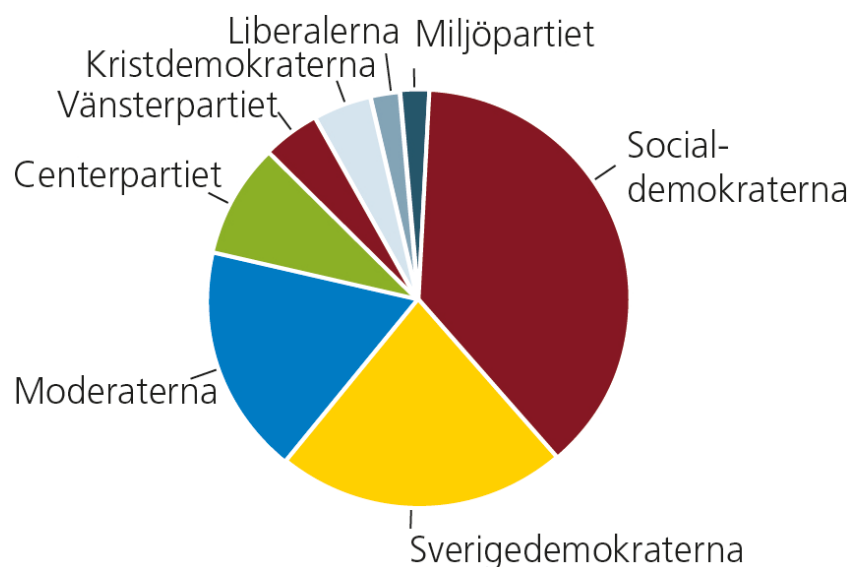
RESTIDER TILL HALLSBERG MED TÅG

Örebro	19 minuter
Stockholm	81 minuter
Göteborg	111 minuter

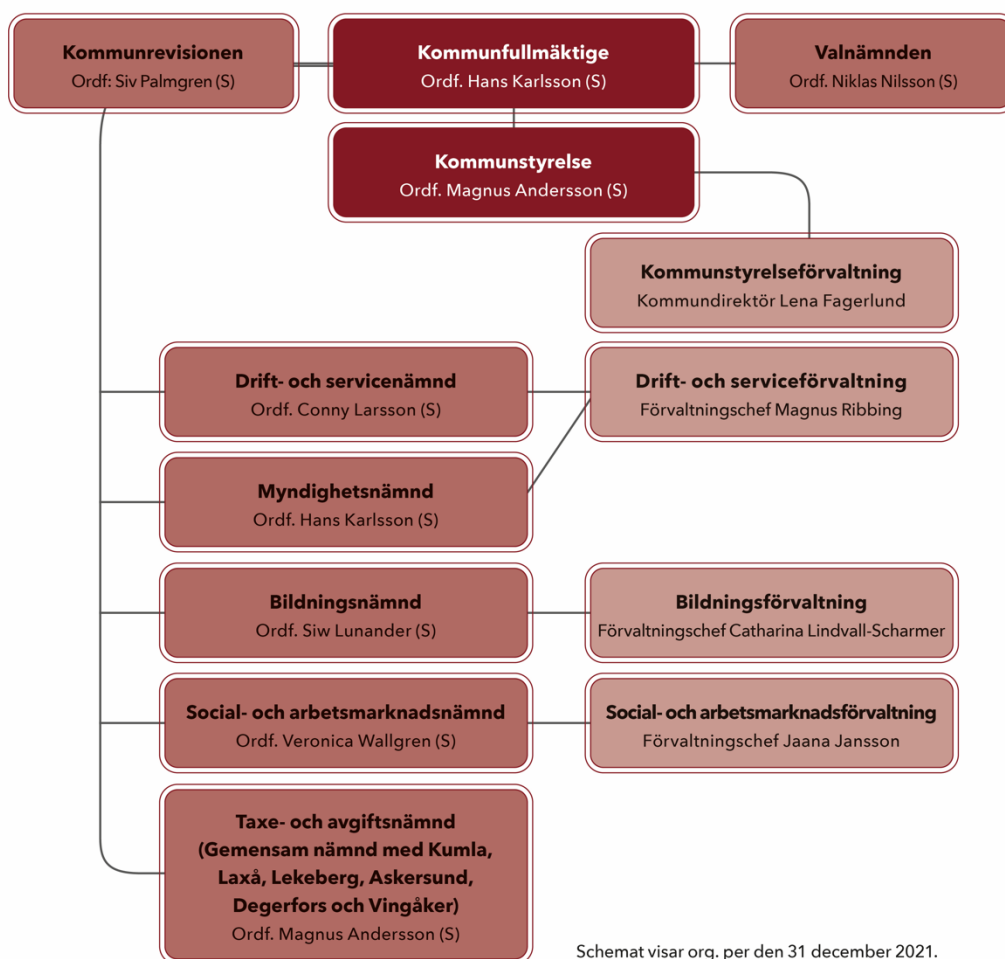
KOMMUNGRUPPSINDELNING

I SKR:s nuvarande kommungruppsindelning är kommunerna indelade i nio olika grupper utifrån tätortsstorlek, närhet till större tätort samt pendlingsmönster. Indelningen används för att underlätta jämförelser och analyser i olika statistiska sammanhang. Hallsberg tillhör grupp B4, "pendlingskommun nära större stad" (Örebro). I Örebro län tillhör även Kumla, Lekeberg och Nora samma grupp som Hallsberg.

Mandatfördelningen i kommunfullmäktige, efter valet 2022, 45 ledamöter

Kommunens organisation

Hallsbergs kommun ingår som medlem i kommunalförbunden Sydnärkes Utbildningsförbund, Sydnärkes kommunalförbund och Nerikes Brandkår. Kommunen ingår även i följande gemensamma nämnder utöver taxe-och avgiftsnämnden för vilken Hallsbergs kommun är värdkommun:

Sydnärkes lönenämnd – gemensam nämnd med Kumla, Askersund, Laxå, Lekeberg och Ljusnarsberg, med Kumla som värdkommun.

Sydnärkes IT-nämnd – gemensam nämnd med Lekeberg, Askersund och Laxå, med Lekeberg som värdkommun.

Företagshälsovård samt tolk-och översättarservice – gemensam nämnd med region Örebro län, Örebro kommun, Kumla kommun, Hallsbergs kommun, Lindsbergs kommun, Laxå kommun, Ljusnarsbergs kommun, Lekebergs kommun och Nora kommun.

Sydnärkes Överförmyndarnämnd – gemensam nämnd med Askersund, Kumla, Laxå och Lekeberg, med Kumla som värdkommun.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att kommunen har en god intern kontroll. Kommunstyrelsen ska också se till att utveckla internkontrollen utifrån verksamhetens behov av kontroll.

Varje nämnd är i sin tur skyldig att styra och löpande följa upp kontrollen inom nämndens verksamhetsområde. Vid brister ska nämnden föreslå åtgärder för att förbättra kontrollen.

Internkontroll är inte en isolerad process, utan en del i alla styrsystem. I varje process ska det finnas inbyggda kontroller för att man ska se till att kommunen följer lagen och når sina mål.

Den interna kontrollplanen är uppdelad i fyra övergripande områden:

1. Verksamhetsspecifik kontroll
2. Gemensam administration
3. Ekonomiadministration
4. Personaladministration

Utöver de fyra övergripande områdena har nämnderna möjlighet att lägga till egna. Drift- och servicenämnden har under året lagt till arbetsmiljö och dataskydd som internkontrollområden.

Nämnderna utför sina interna kontroller i beslutsstödsystemet Stratsys. Det underlättar tillgänglighet och sammanställning av resultat, så att kommunstyrelsen kan fullgöra sin uppsiktsplikt. Anvisningar och rutiner för intern kontroll är också utvecklade i Stratsys, vilket bidrar till att dokumentationen blir säkerställd och tillgänglig både på nämndnivå och övergripande kommunnivå.

SAMMANSTÄLLNING AV UTFÖRDA KONTROLLER 2022

Nämnd	Antal kontrollmoment	Antal utförda kontroller
Kommunstyrelsen	9	9
Drift- och servicenämnden	17	17
Bildningsnämnden	10	10
Social- och arbetsmarknadsnämnden	23	23

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens internkontrollplan omfattade nio moment inom ekonomi, personal, administration och verksamhet.

Kontrollen att rutiner för incidentrapportering följs visade mindre avvikelser vid ett kontrolltillfälle. Under året har några få incidenter inträffat som berott på handhavandefel, dessa har kommunstyrelsen åtgärdat.

Kontrollen att pensionsgrundande inkomst har rätt löneart visade mindre avvikelser vid ett av kontrolltillfällena.

Drift- och servicenämnden

Internkontrollplanen omfattade 17 moment inom sex områden. Mindre avvikelser redovisades inom två moment.

Kontrollen att alla tjänster har blivit debiterade senast månaden efter leverans visade en mindre avvikelse och det beror på att flera småbeställningar ibland har samlats ihop och debiterats vid ett senare tillfälle. Det andra området med avvikelse var att väderförhållanden och åtgärder skulle rapporteras senast den 15:e i redovisningsmånaden. Avvikelsen beror på inloggningsproblem i början av säsongen.

Bildningsnämnden

Nämndens internkontrollplan omfattade tio moment inom alla fyra områden.

Kontroller av attester gav ett varierat resultat, från inga avvikelser till mindre avvikelser.

Kontrollen av att inköp sker hos de leverantörer som kommunen har ramavtal eller avtal med visade större avvikelser. Åtgärder redovisades för de flesta avvikelserna.

En gång om året görs en kontroll där nämnden granskar att planer mot kränkande behandling har anmälts som delegationsbeslut till nämnden. Den kontrollen visade större avvikelser. Av 19 planer har 14 planer inte anmälts som delegationsbeslut till bildningsnämnden.

En gång om året ska verksamheterna upprätta kvalitetsplaner. Kontrollen visar att alla förskoleområden skickat in sina kvalitetsplaner medan två av sju skolor inte skickat in sin kvalitetsplan inom utsatt tid till förvaltningskontoret, vilket är en mindre avvikelse.

Två gånger om året kontrolleras att elever i grundskolan får den garanterade undervisningstiden. Vårterminens kontroll visade ingen avvikelse medan

höstterminens kontroll visade att det i vissa fall var för lite undervisningstid utlagt i elevers schema jämfört med timplanen. Rektorer granskade resultatet av kontrollen och lämnade kommentarer, förklaringar och förslag till åtgärder.

Nämnden utreder elevfrånvaro två gånger under året. Enligt bildningsförvaltningens rutin för ökad skolnärvaro ska rektor anmäla till huvudmannen att skolan inlett en utredning med anledning av hög frånvaro hos en elev. Vårterminens kontroll visade att sex av sju skolor inte anmält detta till huvudmannen och höstterminen visar ingen avvikelse för en av skolorna. Tre av skolorna har inte rapporterat till huvudmannen och tre har inte genomfört kontrollen.

Förskola, fritidshem och grundskola ska informera bildningsnämnden två gånger per år om vilken behörighet tillsvidareanställd undervisande personal har. Denna kontroll visade ingen avvikelse under året.

Två gånger om året ska bildningsnämnden kontrollera att registerutdrag har visats upp innan en person blir anställd. Vid flertalet anställningar finns det noterat att registerutdrag har visats upp. Vid några anställningar framkom avvikelse där registerutdrag har visats upp innan anställning men att detta inte har noterats i det personaladministrativa systemet.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Nämndens internkontrollplan omfattade 23 moment inom alla fyra områden.

Kontrollerna visade att många moment fungerar bra medan vissa moment har återkommande avvikelser och förvaltningen fortsätter lyfta de frågorna internt, bland annat genom påminnelser.

Kontrollen att obligatoriska uppgifter finns på leverantörsfakturor visade mindre avvikelser under året.

Att dokumenthanteringsplanen är uppdaterad och följs visade mindre avvikelser under året. Revidering och uppdatering av en ny informationshanteringsplan beräknas vara klar i februari 2023.

Kontrollen att allmänna handlingar registreras enligt lag visade mindre avvikelser. Handlingarna inkommer sent till nämndsekreteraren som ska registrera handlingarna.

Kontrollen att det inte ska ske några incidenter med felaktig hantering av personuppgifter visade mindre avvikelser under året. Incidenterna under året bedöms dock inte som allvarliga.

Kontroll av hur många deltagare som gått ut i arbete eller studier under året visade mindre avvikelser. Många deltagare står mycket långt från arbetsmarknaden , därför är målet inte uppfyllt.

Kontrollen att utredningar avslutas efter fyra månader visade mindre avvikelser som beror på att man inte har dokumenterat och avslutat "journalerna" i verksamhetssystemet.

Kontrollen av att narkotiska preparat hos brukare inte försvinner visade blandade avvikelser under året. Avvikelserna omfattade inget rapporterat svinn, utan handlade om att man utfört för få kontroller.

Förutsättningar i kommunen

BEFOLKNING

Befolkningen i Hallsbergs kommun ökade med 94 personer 2022, till 16 290 invånare i slutet av året. Det var en mindre ökning jämfört med 2021 då befolkningen ökade med 206 invånare. Hallsbergs invånarantal är därmed det högsta sedan 1995, då kommunen hade 16 397 invånare.

Födelsenettet var negativt med nio personer, det vill säga det var nio färre födselar än avlidna i kommunen. I länet var det bara tre kommuner som hade ett positivt födelsenetto: Lekeberg, Kumla och Örebro.

Flyttnettot var positivt med totalt 96 personer. Totalt 1 221 personer flyttade till kommunen, medan 1 125 flyttade från Hallsberg.

Flyttnettot inom det egna länet var +61, medan det var negativt (-36) i relation till övriga landet. Flyttnettot gentemot utlandet var +71.

Befolkningen ökade i fyra av Örebro läns tolv kommuner. Av kommunerna i Sydnärke minskade befolkningen i Laxå och Askersund. Hallsbergs ökning motsvarade 0,6 procent, medan ökningen för länet som helhet var 0,3 procent.

Rikets folkmängd fortsätter öka. I relativa tal ökade Sveriges befolkning med 0,7 procent 2022.

Det föddes 104 734 barn i Sverige 2022, varav 51,4 procent pojkar och 48,6 procent flickor. Jämfört med 2021 var det en minskning med 9 529 födselar eller 8,3 procent. Inte sedan 2005 har det fötts färre barn i Sverige.

ARBETSMARKNAD

Arbetsförmedlingen redovisar i sin rapport *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2022* läget och utvecklingen på den svenska arbetsmarknaden. Överraskande hög inflation har lett till snabba åtstramningar av penningpolitiken runt om i världen under 2022. Tillväxten bromsar in och drar ner den globala BNP-tillväxten till historiskt låga nivåer 2023. Inflationen fortsätter dock vara hög och i väntan på en tydlig vändning nedåt är risken stor för en ännu sämre utveckling. Sverige är en öppen ekonomi och starkt påverkad av utvecklingen i omvärlden.

Riksbanken har höjt styrräntan kraftigt för att kyla av den ekonomiska aktiviteten, vilket får till följd att svensk ekonomi bedöms gå in i en

lågkonjunktur 2023. Sammantaget väntas priser och räntor fortsätta öka samtidigt som bostadspriserna sjunker, vilket lägger ytterligare tyngd på hushållens konsumtionsvilja framöver. Osäkerheten är dock större än vanligt.

Vikande anställningsplaner men fortsatt brist på arbetskraft

Konjunkturutvecklingen har en tydlig påverkan på efterfrågan på arbetskraft, som länge varit hög efter den starka återhämtningen efter pandemin. Trots stigande energipriser, inflation och geopolitisk oro har arbetsmarknaden hittills varit motståndskraftig. Hösten 2022 har det dock kommit indikationer som pekar på en försvagning på arbetsmarknaden. Särskilt oroliga är arbetsgivarna inom handel, hotell och restaurang samt personliga och kulturella tjänster, vilket hänger samman med hushållens pessimistiska syn på ekonomin och en minskad konsumtionsbenägenhet.

Arbetslösheten bedöms öka 2023 och 2024

Under 2022 har arbetsmarknaden präglats av en mycket stark återhämtning efter pandemin. De tre första kvartalen ökade sysselsättningen med 2,9 procent och sysselsättningsgraden har nått rekordnivåer. Antalet inskrivna arbetslösa har fortsatt minska 2022 men minskningen har bromsat in under hösten. För 2023 och 2024 är bedömningen att antalet inskrivna arbetslösa kommer att uppgå till i genomsnitt 357 000 respektive 363 000 personer. Det motsvarar genomsnittliga arbetslöshetsnivåer på 6,9 procent, att jämföra med 7,9 procent 2021.

Fler befars bli långtidsarbetslösa ...

Även långtidsarbetslösheten har fortsatt minska 2022. Den starka efterfrågan på arbetskraft har dock främst gynnat personer med förhållandevis kort tid i arbetslöshet och där i stort sett alla har en gymnasieutbildning.

Tiden i arbetslöshet har ökat bland gruppen långtidsarbetslösa som varit utan arbete i mer än 24 månader. Det fortsatt höga antalet pekar på en tydlig matchningsproblematik där de arbetslösas kompetenser inte motsvarar arbetsgivarnas efterfrågan. Många av dessa personer riskerar att fastna i ännu längre tid av arbetslöshet.

De inskrivna arbetslösa som bedöms stå särskilt långt från arbetsmarknaden behöver ofta ett intensivt stöd och inte sällan en kedja av insatser där exempelvis utbildning kombineras med arbetspraktik. För att motverka en ökad långtidsarbetslöshet gäller det att sätta in rätt insats i rätt tid. Därför är det viktigt att Arbetsförmedlingen får förutsättningar att ha beredskap för en

sämre utveckling och större ökning av antalet arbetslösa än vad som bedöms i denna prognos.

... men bristen på efterfrågade kompetenser består

I takt med den fortsatta återhämtningen i ekonomin har efterfrågan på arbetskraft ökat rejält 2022. Rekryteringssvårigheterna som flera branscher hade redan före krisen har åter blivit tydliga till följd av den snabbt ökande efterfrågan 2022. Trots en vikande konjunktur bedöms svårigheterna att rekrytera rätt kompetens bestå under prognosperioden. För att minska obalanserna på arbetsmarknaden framöver behöver de efterfrågade kompetenserna öka för att möta arbetsmarknadens behov. Det blir därför centralt att motivera och vägleda fler till utbildning och omställning som leder till arbete och erbjuda mer flexibla möjligheter till utbildning, omställning och kompetensutveckling.

Även arbetsgivarna har ett stort ansvar för att bryta utvecklingen och underlätta den långsiktiga kompetensförsörjningen. Det kan exempelvis handla om att förbättra arbetsvillkoren för att attrahera fler personer till utbildningar inom bristyrken och för att kunna behålla befintlig personal över tid.

I genomsnitt var 2,8 procent av befolkningen i Hallsbergs kommun öppet arbetslösa vid utgången av 2022. Det var en minskning med 0,2 procentenheter från 2021. Motsvarande andel i Örebro län var 3,0 procent (3,5 år 2021) och för riket 3,1 procent (3,5 år 2021).

Utöver dem som redovisades som öppet arbetslösa fanns ett antal personer som var sysselsatta i arbetsmarknadsprogram. I Hallsbergs kommun var de 3,6 procent (4,0) av arbetskraften. Motsvarande andel i länet var 4,1 procent (4,2) och för riket 3,6 procent (3,7).

Den totala arbetslösheten uppgick därmed till 6,4 procent i Hallsberg, en minskning med 0,6 procentenheter från 2021. För länet var den totala arbetslösheten 7,1 procent (7,7) och för riket 6,6 procent (7,2).

NÄRINGS LIV

I Hallsbergs kommun finns omkring 1 500 företag, varav många är små eller medelstora. Här finns även större företag inom industri och logistik. Hallsbergs kommun är Sveriges demografiska mittpunkt. Inom tre timmar når man härifrån sju miljoner av Sveriges befolkning, och inom 12 timmar de nordiska huvudstäderna. Här möts riksvägar, Europavägar och järnväg, vilket gör att Hallsberg har ett av Sveriges bästa logistiklägen.

Inom tjugo minuters avstånd kan man växla mellan väg, järnväg och flyg. Kommunen ligger även nära Sveriges fjärde största fraktflygplats.

Flertalet företag i kommunen planerar eller är igång med att bygga ut sina verksamheter. I slutet av året presenterades över 450 nya arbetstillfällen i Hallsberg genom nyetableringar och expansion av befintliga företag.

BOSTADSMARKNAD

Det rådande världsläget med covid-pandemin, ökande bostadsräntor, hög inflation, ökade kostnader i byggbranschen och försämrat säkerhetsläge har dämpat takten på byggnationer och rörlighet på bostadsmarknaden. Den positiva befolkningsutveckling Hallsbergs kommun har haft kan eventuellt stagnera. På kort sikt borde dock pågående investeringar och planerade byggnationer generera befolkningstillväxt. Byggandet av lägenheter i kvarteret Berg, omställningsområdet vid Tisaren och pågående byggnationer av småhustomter är några projekt som borde bidra till det.

Tomtförsäljning av Samsala 2B–2C pågår. Det nya ränteläget och ökade priser för nybyggnation gör att det för närvarande finns en stor försiktighet hos både privatpersoner och företag i tomtkön.

Den kommunala bostadsstiftelsen Hallbo äger för närvarande 660 lägenheter och förvaltar ytterligare 506 lägenheter och runt 100 lokaler av olika slag i fem av kommunens tätorter. I kommunen finns också ett antal privata hyresvärdar och flera bostadsrättsföreningar. Under året har Hallbo sålt delar av sitt fastighetsbestånd.

Det helägda kommunala bostadsbolaget Hallsbergs Bostads AB (HBAB) äger 212 lägenheter efter att kvarteret Lien på norr i Hallsberg är klart. De flesta lägenheterna finns i Hallsbergs tätort.

SKATTESATS

Den totala skattesatsen i Hallsberg 2022 var 33:10 medan den var 32:24 i riket. Skattesatsen i Region Örebro var 11:55.

Den kommunala skattesatsen i Hallsberg höjdes med 50 öre till 21:55 år 2016. Snittet för kommuner i riket var 20:67. Kommunen har den tredje lägsta skattesatsen i länet.

Källor: Statistikmyndigheten (SCB), Arbetsförmedlingen, Skatteverket.

Händelser av väsentlig betydelse

ENERGIEFFEKTIVISERINGAR

Konsekvenser av Rysslands krig mot Ukraina

Som en följd av Rysslands invasion av Ukraina präglades året av oförutsägbarhet såsom mottagning av flyktingar, åtgärder för energibesparingar och allmän inflationspåverkan. Tidigt under året påbörjades planering för mottagande skyddsbehövande. Enligt massflyktsdirektivet blev Hallsbergs kommun tilldelad 38 personer. Under sommaren tog kommunen emot 25 Ukrainska flyktingar, de flesta har erhållit lägenheter i centrala Hallsberg.

Energisituationen i Sverige och Europa har påverkats vilket fått till följd att Hallsbergs kommun vidtagit åtgärder för energibesparingar. Åtgärder som vidtagits har bland annat varit att optimera temperatur och ventilation i kommunens lokaler, på skyndat utbyte till ledbelysning och stängt uthusbassängen vid Allébadet under vinterperioden. Arbetet med att bidra till minska energianvändningen kommer att fortsätta.

CORONAPANDEMINS FORTSATT A EFFEKTER

Även om pandemin började mattas av 2022, fortsatte den att påverka verksamheterna i början av året. Hallsbergs förskolor och grundskolor påverkades av hög frånvaro på grund av covid-19 bland personalen under våren. Verksamheterna fick göra anpassningar och planera om vissa veckor och på vissa enheter. Förskolorna och grundskolorna var dock öppna under hela vårterminen.

Trots två svåra år med pandemi och hög frånvaro bland både lärare och elever har betygsstatistiken i Hallsbergs kommun inte påverkats lika mycket som i stora delar av landet, utan ligger kvar på samma nivå som tidigare.

Allt eftersom pandemin har bromsats upp och restriktioner tagits bort, har kulturskolan mer och mer kunnat återgå till normal verksamhet under våren. Flera publika evenemang har återigen kunnat genomföras i fysisk form.

Även fritidsavdelningen har under året återgått till ordinarie verksamhet och fritidsgårdarna har varit välbesökta. Sommarkollet i Motorp genomfördes under tre veckor i juni och var som vanligt fullbelagt.

Inom social- och arbetsmarknadsnämndens verksamheter var årets första månader ansträngande med fortsatt höga sjuktal bland både brukare och personal. Individ- och familjeomsorgen har haft fysiska möten med alla som har behövt det.

Drift- och serviceförvaltningens sjuktal påverkades starkt de första månaderna 2022 med frånvaro på grund av covid-19. Även i juli var sjuktalen höga, men då på grund av många förkylningar samtidigt. I december hade förvaltningen återigen mycket covid-19-relaterad frånvaro.

Ärendetillströmningen inom serverings- och tobakstillstånd samt kontakter med tillståndshavare har också återgått till en mer normal nivå.

Gemensamt för alla verksamheter inom drift- och servicenämnden är att pandemin har påverkat tillgången till reservdelar och andra varor, ett problem som har fortsatt med anledning av kriget i Ukraina.

ÅRETS SOMMARUTSTÄLLNING - LIVETS FRÖJDER

Årets sommarutställning "Livets fröjder" innehöll måleri, grafik, teckningar och textil av Lena A Linderholm. Utställningen var ett samarbete mellan Hallsbergs kommun och Hallsbergs Bild- och konstförening. Till försäljning fanns förutom konst även muggar, kannor, brickor, böcker, kort med mera. Det var en färgsprakande utställning som också blev väldigt framgångsrik med totalt 2 900 besökare.

HALLSBERG VÄXER

Totalt har 16 småhustomter sålts under året, varav sex i Hallsberg, två i Sköllersta, en i Vretstorp och sju i Östansjö. Tomtförsäljning i Samsala pågår. Det nya ränteläget och ökade kostnader för nybyggnation har lett till försiktighet hos både privatpersoner och företag i tomtkön.

Markanvisningen för kvarteret Berg fortsätter och där planerar Innobo att bygga ett trygghetsboende med 29 hyresrätter samt två hus med totalt 26 lägenheter som blir bostadsrätter. Bostadsrätterna ligger ute till försäljning och det finns intresse för dem.

I Kvarsätter/Tisarstrand pågår arbete för va-utbyggnad och planering för fler småhustomter i sjönära läge.

NY FÖRSKOLA PÅ SÖDER

Den nya förskolan Åkerön på söder håller på att byggas och beräknas vara klar i början av 2024. Trenden med fler barn och elever i kommunens förskolor och skolor fortsätter. Innan den nya förskolan är klar använder kommunen paviljonger som en tillfällig lösning för att säkerställa plats för alla barn.

Namnet Åkerön kommer av den lilla "ön" med några träd på åkern intill förskolan.

HALLSBERGSMÄSSAN

Hallsbergsmässan är ett bra tillfälle att visa upp sig, både som företag och förening. Mässan genomfördes 6–7 maj med omkring 6 000 besökare och många utställare.

ETABLERINGAR I HALLSBERG

I Hallsberg har Infranords nya toppmoderna verkstad invigts. Infranord är Sveriges största entreprenör för underhåll av järnvägar. Deras specialfordon som jobbar på spåren med reparationer kommer nu att kunna repareras på Ralaområdet i Hallsberg.

Ahlsells investerar i logistikcentrumet i Hallsberg. Bland annat kommer företaget att köpa mark i början av 2023 för att kunna bygga ut anläggningen. Bygget beräknas vara klart i mitten av år 2024.

Snart är den nya utbyggnaden av Atrias fabrik i Sköllersta färdig. Starten sker stegvis och beräknas vara klar i augusti 2023. Den utbyggda anläggningen innebär att Atria behöver rekrytera upp emot 100 nya medarbetare till Sköllersta.

HALLSBERGS NYA VÅRD- OCH OMSORGSBOENDE BLOMSTERÄNGEN

Färdigställandet av Blomsterängen försenades då Byggtema gick i konkurs. Efter att NA-bygg tog över samordningen och slutförandet har byggnationen framskridit och i maj 2023 bedöms boendet vara klart för inflyttning.

Boendet kommer att ha 128 lägenheter, var och en på 32 kvadratmeter. Inriktningen har varit att skapa en varm, trygg och hemtrevlig plats där det ska vara enkelt att umgås med andra både inne och ute. Byggnaden kommer att ägas av Länsgården Fastigheter AB och Hallsbergs kommun blir hyresgäst.

HALLSBERGSDAGEN

Ett stort evenemang arrangerades på Stortorget den 3 september under namnet "Det svänger på torget". Evenemanget varade i fyra timmar och bestod av musikunderhållning för alla åldrar, med Martin Stenmarck som huvudartist. Ett antal föreningar deltog också med aktiviteter vid evenemanget som besöktes av omkring 900 personer.

God ekonomisk hushållning

Sammantaget redovisade nämnderna ett positivt resultat. Kommunen uppfyllde sina finansiella mål och de flesta indikatorer pekar på helt eller delvis uppfyllda mål på sikt.

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i all sin verksamhet. Enligt kommunallagen ska fullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning bygger på både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. En grundläggande utgångspunkt är att varje generation ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Kommunens resultat måste vara tillräckligt stort för att garantera samma servicenivå även för framtida generationer, utan att det kräver skattehöjningar.

Ambitionerna för den finansiella utvecklingen och ställningen ska kommunen beskriva i form av mål. De bör formuleras utifrån kraven på god ekonomisk hushållning, samtidigt som de är anpassade efter kommunens egna förhållanden och omständigheter.

Verksamhetsperspektivet handlar om kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. God ekonomisk hushållning innebär att resurserna används till rätt saker och så effektivt som möjligt. Därför anger kommunen mål och riktlinjer som har betydelse för en god ekonomisk hushållning ur båda perspektiven. Förvaltningsberättelsen ska redovisa om kommunen har uppfyllt och följt målen och riktlinjerna för verksamhet och ekonomi.

Avsnittet *Styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi* redovisar kommunstyrelsens uppföljning och beslut utifrån nämndernas resultatprognoser. Kommunstyrelsen utvärderar också den ekonomiska ställningen och hur ekonomin utvecklas. Ekonomin kan analyseras genom nyckeltal eller liknande, där det är viktigt att fokusera på de delar av ekonomin som behöver förbättras. Ställning och utveckling av eget kapital och soliditet redovisas under *Resultat och kapacitet*.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV VERKSAMHET OCH EKONOMI

Genom månadsuppföljningar har kommunstyrelsen löpande uppsikt över den ekonomiska utvecklingen i verksamheterna och kommunorganisationen. Förutom månadsvisa rapporter till kommunstyrelsen redovisas en tertialrapport och en delårsrapport till kommunstyrelsen och även till kommunfullmäktige.

Tertialrapporten är främst en ekonomisk uppföljning med en prognos för kommunens finansiella mål. Målet är att det ekonomiska resultatet ska uppgå till 1,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Prognosen i tertialrapporten pekade på ett resultat på 2,9 procent. Arbetet med att prognostisera måluppfyllelsen fortsatte under året.

Nämndernas prognoser visade i tertialrapporten ett sammanlagt budgetunderskott på 2,3 mnkr, där det var bildningsnämndens prognos som visade underskott. Övriga nämnder visade nollresultat i sina prognoser.

Finansieringens prognos var +1,3 mnkr. Överskottet berodde på återbäring från Kommuninvest samt något högre skatteprognos än tidigare.

Det prognostiserade helårsresultatet i tertialrapporten uppgick till 30 mnkr, ett överskott på 13 mnkr mot budget.

Nämndernas prognoser i delårsrapporten visade ett sammantaget överskott på 2,6 mnkr.

Finansieringens prognos var +14,6 mnkr, där hela avvikelserna bestod av högre skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunens prognos för helåret 2022 var 34 mnkr, ett överskott på 17 mnkr mot budget.

I den sista månadsuppföljningen till och med november 2022 visade prognosen ett resultat på 36,9 mnkr, vilket var 20,3 mnkr bättre än budgeterat. Nämndernas prognos visade ett överskott på 6,5 mnkr och finansieringen 13,8 mnkr.

Styrsystemet är en process som syftar till att påverka organisationens beslut och åtgärder i riktning mot önskat resultat och önskad effektivitet. Styrningen i Hallsbergs kommunkoncern utgår från kommunens vision, strategiska områden samt lagar, föreskrifter och nationella mål för kommunal verksamhet. Hallsbergs kommun styrs utifrån de strategiska områdena som beslutas i samband med beslut om Mål och Budget.

Investeringsplanen är uppdelad i reinvesteringar, strategiska investeringar och exploatering. Det ger nämnderna bättre planeringsförutsättningar och

större bestämmanderätt över investeringarna. Projekt som rör reinvesteringar beslutar varje nämnd om själv.

Det innebär att nämnderna har rätt att omfördela investeringar mellan projekt och besluta om nya investeringar. Nämnderna kan också avstå från att genomföra projekt. Fördelningen av de strategiska investeringarna beslutas löpande av kommunstyrelsen.

FINANSIELL ANALYS

Nedan redovisas kommunstyrelsens analys av det ekonomiska läget i bokslutet.

Låneskuld

Kommunen tog inga nya lån 2022, men löste lån på 34 mnkr. Kommunen gjorde inga omsättningar av lån.

I budgeten och flerårsplanen 2023–2025 beräknas avskrivningar och årligt resultat uppgå till cirka 40 mnkr 2023, 47 mnkr 2024 och drygt 70 mnkr 2025. De skattefinansierade investeringarna exklusive investeringar för exploatering planeras uppgå till cirka 150 mnkr 2023 men minska till cirka 100 mnkr efterföljande år. Utifrån dessa förutsättningar har kommunen ett beräknat behov av nyupplåning.

Lösen och upptagande av nya lån sker när det uppstår ett lämpligt tillfälle. Under 2023 förfaller två lån med sammanlagd låneskuld på totalt 40 mnkr.

Kommunens likvida ställning beräknas fortsätta vara god vilket ger utrymme för kommunen att göra investeringar utan att behöva ta nya lån.

Pensionskostnader och räntekostnader

Ökade pensionskostnader påverkar framför allt likviditeten. Vid årsskiftet 2022–2023 uppgick kommunens bankmedel till 100 mnkr, 16 mnkr mindre än 2021. Närmare 160 av kommunens anställda kan gå i pension de närmaste tio åren. De flesta av dessa pensionsavgångar infaller dock under senare delen av tioårsperioden.

Riksbanken höjde styrräntan flera gånger under 2022 och vid årsskiftet var den 2,5 procent. Sedan dess har reporäntan även höjts i februari 2023 med ytterligare 0,5 procentenheter. Prognosen från Riksbanken är att styrräntan sannolikt kommer att höjas ytterligare våren 2023. Nästa tillfälle som aviserats är den 26 april.

Budgetföljsamhet

Driftsnämnderna redovisade underskott mot budget 2022. Underskottet uppgick till totalt 10 mnkr. Underskottet uppvägdes av kommunstyrelsens överskott på 23 mnkr som till stor del bestod av outnyttjade medel i planeringsreserven samt kvarvarande budgetmedel på grund av den försenade byggnationen av Blomsterängens vård- och omsorgsboende.

Räknat i belopp blev den sammanräknade budgetavvikelsen för alla nämnder något högre 2022 (+13,4 mnkr) jämfört med 2021 (+9,9 mnkr).

Finansiellt resultat

Det finansiella resultatet som helhet blev 48,5 mnkr vilket var lägre än 2021 (73,5 mnkr). Resultatet var 4,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket var klart över det finansiella resultatmålet på 1,6 procent. De senaste fem åren har det finansiella resultatet förbättrats avsevärt, från 29,2 mnkr 2018 till 73,5 mnkr 2021 och 48,5 mnkr 2022. Under den perioden har resultatet varit i genomsnitt 50 mnkr och uppgått till mellan 3,3 och 7,2 procent av skatteintäkter och statsbidrag.

Soliditet

Soliditeten har förbättrats med 49 procent de fem senaste åren och slutade på 43 procent 2022. Räknar man in kommunens ansvarsförbindelser för pensioner blir soliditeten betydligt lägre, 17 procent, och 2020 var det första året då kommunen nådde en positiv soliditet inklusive ansvarsförbindelsen, vilket är positivt. Soliditetsmättet inklusive pensionsförbindelser är ett sätt att mäta god ekonomisk hushållning.

Resultatutjämningsreserv

År 2013 fick kommuner möjlighet att utjämna intäkterna över flera år genom att använda en resultatutjämningsreserv (RUR). De första åren efter RUR-reformen hade Hallsberg inte tillräckliga plusresultat för att kunna avsätta medel till en reserv. Det krävs ett resultat över 2 procent för kommuner som inte har en positiv soliditet inräknat pensionsförbindelserna, vilket Hallsberg inte hade. Med en positiv soliditet, som Hallsberg har sedan 2020, får kommunen avsätta resultat över 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Fram till år 2021 har kommunen avsatt totalt 52 mnkr i RUR. I bokslutet 2022 kommer kommunen avsätta ytterligare 8 mnkr vilket innebär att resultatutjämningsreserven nu kommer innehålla 60 mnkr.

Med nuvarande lagregler kan resultatutjämningsreserven endast tas i anspråk vid ett negativt resultat i kommunen. En översyn av reglerna pågår i statens utredning "En effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner".

Utredningens förslag syftar till att hjälpa kommuner och regioner till en effektiv ekonomistyrning och hjälpa sektorn att nå en god kommunal hushållning. Ett förslag i utredningen är att förändra reglerna för disponering av resultatutjämningsreserven. Ännu har inget slutligt förslag presenterats.

UPPFÖLJNING AV MÅL

Hallsbergs kommuns styrsystem bygger på mål- och resultatstyrning. Styrningen bidrar till att den politiska viljeinriktningen och politiska beslut får genomslag, att kommunen hushållar med sina resurser och att medborgarna därmed får den service som de förtroendevalda i fullmäktige beslutat om. Vision, värdeord och strategiska områden är fastställda av kommunfullmäktige och är bärande i hela organisationen. Visionen anger färdriktningen på lång sikt och syftar till att skapa en samsyn om kommunens utveckling.

VISION – DET ÖPPNA HALLSBERG

I Hallsbergs kommun är alla välkomna, oavsett vem man är, var man kommer från och vart man är på väg. Den trivsamma blandningen av landsbygd, natur och samhälle erbjuder livskvalitet och upplevelser för alla. Det lokala näringslivet visar framåtanda och drivkraft och utvecklar både region och individer. Goda kommunikationer med omvärlden skapar möten och formar Hallsberg till en kommun som alltid är vaken. De kommunala verksamheterna verkar nära individen, erbjuder professionellt bemötande och är lyhörda för idéer och synpunkter. Hallsberg ser positivt på framtiden och tar långsiktigt ansvar för nuvarande och kommande utmaningar. Kommunens värdeord vägleder tjänstemän och politiker i hur de ska förhålla sig när verksamheter genomförs och beslut fattas i arbetet med att förverkliga målen.

VÄRDEORD

Glädje

Hallsbergs kommun, såväl organisationen som det geografiska området, kännetecknas av varierade mötesplatser där människor känner glädje och stolthet. Glädjeämnen i vardagen finns bland annat i kommunens varierande och fina natur och i det rika föreningslivet. Vi bemöter varandra med respekt, inspirerar och ger varandra kraft och energi.

Driv

Här får man saker gjorda. Man är snabb till beslut och entreprenörskap är ett honnörsord. Vi fångar upp goda idéer och omsätter dem i verkligheten. De kommunala verksamheterna kommunicerar tydligt och öppet, och beundras för förmågan att ta hand om synpunkter och utveckla kvaliteten.

Öppenhet

I dialog med invånare och näringsliv utvecklar kommunen hela Hallsberg. Vi tar intryck av goda idéer och stora förändringar är alltid väl förankrade och påverkade av dem som berörs. Vi är stolta över vårt integrationsarbete och öppna för mångfald. Hallsberg är alltid öppet och vi erbjuder service dygnet runt.

MÅLUPPFYLLELSE

Kommunens utveckling utgår från visionen. Utifrån visionen har kommunen lyft fram fyra strategiska områden för utveckling. Inriktningen för de strategiska områdena formuleras i kommunövergripande mål på lång sikt. Målen är ett riktmärke för utvecklingen av kommunen som helhet och beskriver vad verksamheterna ska bidra till i utvecklingen.

Till varje område har fullmäktige formulerat ett antal strategiska mål som ger vägledning för vad verksamheterna ska prioritera för att förverkliga den politiska riktningen och uppfylla målen. Till varje strategiskt mål finns en eller flera indikatorer som fullmäktige särskilt vill följa för att de tydligt bidrar till måluppfyllelsen. Nämnderna ansvarar för att bidra till att nå de kommunövergripande målen. De strategiska målen kan brytas ner till egna nämndmål, men nämnderna kan också välja att utgå direkt från de kommunövergripande målen.

Resultat och uppföljning av nämndmålen leder i sin tur till en bedömning av måluppfyllelse för de strategiska målen. Bedömningen av mål på övergripande nivåer grundar sig på en samlad bedömning av relevanta resultat, aktiviteter och andra faktorer som väntas bidra till måluppfyllelse. Mer information om varje nämnds verksamhet och resultat finns i nämndernas verksamhetsberättelser.

Måluppfyllelsen baseras både på en kvantitativ bedömning av indikatorerna och en kvalitativ uppföljning som nämnderna gör. De flesta mål är långsiktiga och effekterna av olika satsningar märks ofta först om något eller några år. Därför krävs uthållighet i arbetet med att nå målen.

Kommunstyrelsen har en samordnande roll med ett särskilt ansvar för de kommunövergripande målen, vilket innebär att ta fram underlag för att utveckla och förbättra målen.

God ekonomisk hushållning innebär att kommunen når positiva ekonomiska resultat och når både finansiella mål och verksamhetsmål, eller att målen bedöms bli uppfyllda vid årets slut eller i närtid. Grunden för en stark välfärd är ordning och reda i kommunens ekonomi. Det är därför av stor vikt att den kommunala ekonomin har ett överskott i goda tider som kan användas för att minska påfrestningar i lågkonjunktur.

Av kommunfullmäktiges 21 mål uppfylldes 48 (38) procent, 28 (45) procent uppfylldes delvis medan 24 (14) procent inte uppfylldes 2022.

Det strategiska området *Hållbar kommun* har inte utvecklats helt i rätt riktning. Kommunen ger förutsättningar för medborgare och näringsliv att bidra i arbetet med miljö- och klimatpåverkan. Det insamlade hushållsavfallet ska enligt målet minska medan materialet för återvinning ska öka. Insamlat mat- och restavfall minskade medan hushållsavfallet som samlats in för materialåtervinning var på samma nivå som föregående år. Under 2023 inviger kommunen en ny återvinningscentral vilket väntas öka möjligheten att nå målet.

Företagsklimatet har försämrats jämfört med tidigare år. Insatser pågår för att öka företagarnas nöjdhet.

Skolfrånvaron har inte minskat i önskad omfattning. Det påbörjade arbetet med flera insatser för en ökad skolnärvaro ger effekt, men målet på maximalt 10 procent är ännu inte uppfyllt.

Det strategiska området *Livslångt lärande* har inte utvecklats i önskad riktning. Andelen gymnasieelever med avklarad examen inom fyra år minskade något jämfört med 2021 vilket också gäller för elever i

grundskolans årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram. Inte heller målet för matematikresultaten är uppfyllt.

Det strategiska området *Allas inflytande* har ett mål som handlar om att föreningar som arbetar aktivt med barn, unga, integration och mångfald ska stimuleras. Målet uppfylldes inte då inga föreningar fått det högre bidraget, även om det pågår arbete med barn, unga och integration. Kommunen bedömer därför målet som delvis uppfyllt.

Elevs inflytande i undervisningen ska öka varje år. Resultatet var i nivå med tidigare år men uppfyllde inte målet för indikatorerna.

Valdeltagandet i årets val minskade jämfört med 2018.

Det strategiska området *God service* bedöms som helt eller delvis uppfyllt. Kommunen har en god fungerande verksamhet när det gäller tillgänglighet, bemötande, utveckling av digitala tjänster samt bidrar till förenklad kontakt med kommunens verksamheter.

HÅLLBAR KOMMUN

Hallsbergs kommun ska vara ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart samhälle, där människors livskvalitet ökar.

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål ● **Hallsbergs kommun har en god ekonomisk hushållning.**

Indikator ● Ekonomiskt resultat ska vara minst 1,6 %.

Kommentar:

Det ekonomiska resultatet blev 4,5 procent. Det goda resultatet beror på utnyttjade medel i planeringsreserven samt att kommunens skatteintäkter och statsbidrag blev högre än beräknat. Målet är uppfyllt.

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål ● **Hallsbergs kommun ska minska sin miljö- och klimatpåverkan.**

Indikator ● Andel miljöbilar i kommunorganisationen.

Indikator ● Andel resor (antal km) med miljövänligt alternativ ska öka.

Kommentar:

Andelen fossiloberoende bilar ökade från 20,3 till 32,2 procent 2020 till 2021. Med fossiloberoende menas bilar som har möjlighet att köra på ett bränsle från förnybara källor. Totalt har tåg nyttjats vid 530 tjänsteresor under året. CO2-utsläppen har i och med detta uppgått till 0,3 kg jämfört med 7 167 kg vid motsvarande antal bilresor. Målet är uppfyllt.

Kommunfullmäktiges mål**Hallsbergs kommun ska ge förutsättningar för medborgare och näringsliv att bidra i arbetet med miljö- och klimatpåverkan.**

Indikator

Insamlat hushållsavfall totalt, kg per person, ska minska.

Indikator

Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning ska öka.

*Kommentar:**Insamlat mat- och restavfall minskade från 213 kg/invånare till 204 kg/invånare. Andelen hushållsavfall som samlas in för biologisk återvinning inklusive hemkompostering var samma som 2020. Mätmetoderna har förändrats jämfört med tidigare men mätvärden finns för både 2020 och 2021, dock ej för 2022 ännu.***Kommunfullmäktiges mål****Hallsbergs kommun ska ha ett positivt näringslivsklimat som bidrar till utveckling och innovationskraft.**

Indikator

Företagsklimat enligt Insikt, totalt NKI.

Indikator

Svenskt Näringslivs enkät om företagsklimat.

*Kommentar:**NKI-resultatet sjönk 2021 från 78 till 69. Kommunen har analyserat resultatet och gör insatser för att förbättra det. Insatsområden är tillgänglighet, bemötande och upplevd kompetens. NKI visar hur företag upplever kommunens myndighetsutövning. Hallsbergs kommuns rankning har även sjunkit vad gäller företagsklimat, men insatser inom ramen för NKI bedöms ge positiv effekt på resultatet. Kommunen har bildat ett näringslivsråd, återupptagit frukostmöten och gör företagsbesök. Målet är inte uppfyllt.*

Kommunfullmäktiges mål**Skolfrånvaron ska minska.**

Indikator

Ingen elev ska ha en frånvaro som överstiger 10 %.

Kommentar:

För att få relevant statistik utan frånvaro som berodde på pandemin, beslutade kommunen att nollställa frånvaron efter sportlovet 2022. Fram till sportlovet hade 61 procent av eleverna en frånvaro på mer än 15 procent. Elever med högre frånvaro än 15 procent var under höstterminen 20 procent i årskurs F–6 och 39 procent i årskurs 7–9. Många insatser pågår för att minska frånvaron. Målet är inte uppfyllt.

Kommunfullmäktiges mål**Alla barn, unga, vuxna och familjer i kommunen ska erbjudas goda livsvillkor och ska så långt som möjligt erbjudas stöd och tidiga insatser.**

Indikator

Det förebyggande arbetet ska stärkas genom att antalet besökare/deltagare i social- och arbetsmarknadsförvaltningens öppenvårdsverksamheter/öppna verksamheter ska öka mot föregående år.

Kommentar:

Kommunen erbjuder samvaro och efterfrågade aktiviteter på dagcentraler, dagverksamheter och vård- och omsorgsboenden. Familjeteam finns som stöd till familjer. Demensvårdsutvecklare och äldre konsulenter finns också tillgängliga. På öppenvården Stegen kan kommuninvånare som inte tidigare haft kontakt med socialsekreterare omgående få vård och behandling för sitt alkoholmissbruk. Antalet besökare/deltagare har ökat. Målet är uppfyllt.

Livslångt lärande

Allas lika rätt till en bra utbildning är en förutsättning för ett samhälle där alla ges möjligheten till ett gott liv. Kommunen ska verka för ett lärande genom hela livet.

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål		Alla barn och unga ska ges goda förutsättningar genom uppväxt och skolålder.
Indikator		Andel barn 1–5 år inskrivna i förskolan ska öka.
Indikator		Andel elever i åk 9 som känner sig trygga i skolan.
Indikator		Andel invånare med eftergymnasial utbildning 25–64 år.
Indikator		Andel invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll.

Kommentar:

Andelen barn inskrivna i förskola minskade något (med 0,1 procentenhet) till 85,9 procent 2021. Ett nytt lagkrav finns på uppsökande verksamhet för de barn som inte går i förskola. Andelen elever i årskurs 9 som känner sig trygga i skolan har ökat med 1 procentenhet till 79,6 procent 2021. Andelen invånare med eftergymnasial utbildning ökar och var 27,9 procent 2021. Andelen invånare (0–19 år) i ekonomisk utsatthet har minskat från 8,7 procent till 7,5 procent. Målet är uppfyllt.

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål		Hallsbergs kommun ska verka för bättre skolresultat.
Indikator		Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov i ämnesprovet i svenska.
Indikator		Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram.

Kommentar:

Skolresultaten var i nivå med 2021. Eleverna har haft en positiv kunskapsutveckling. Trots pandemin har Hallsberg klarat att hålla kunskapsnivåerna på samma nivå som föregående år vilket flera andra kommuner i länet inte lyckats med. Andelen elever som är behöriga till yrkesprogram uppgick till 72,2 procent vilket var lägre än 2021 (72,7 procent). Målet är delvis uppfyllt.

Kommunfullmäktiges mål**Hallsbergs kommun ska ha en gymnasieskola väl avvägd utifrån elevers efterfrågan och samhällets utveckling.**

Indikator

Andel gymnasieelever med examen inom 4 år.

*Kommentar:**Andelen gymnasieelever med examen inom 4 år minskade 2022 till 67,2 procent, 2021 var andelen 71,4 procent. Målet är inte uppfyllt.***Kommunfullmäktiges mål****Matematikresultaten ska förbättras.**

Indikator

Andelen elever som klarar nationella proven i matematik i åk 3 ska årligen öka för att 2022 vara 100 %.

Indikator

AAndelen elever som klarar nationella proven i matematik i åk 9 ska årligen öka för att 2022 vara 100 %.

Indikator

Andelen elever som klarar Skolverkets diagnos "Hitta matematiken" ska årligen öka för att 2022 vara 100 %.

*Kommentar:**I årets nationella prov i årskurs 3 syns en uppgång med 8 procent från föregående år. Det är dock ganska stora skillnader mellan de olika delproven. Delprovet om sannolikhet och statistik hade bäst resultat, med 87 procent av eleverna som nådde en godkänd nivå. Lägst resultat hade delprovet om skriftliga räknemetoder, där endast 60 procent av eleverna nådde godkänd nivå. Resultaten varierar mellan skolorna. På en skola klarade 100 procent av eleverna alla delprov. Resultaten på nationella proven i årskurs 9 har ökat med 18 procent från 2018 och 5 procent från 2019. Nationella proven i matematik genomfördes inte i årskurs 9 åren 2020 och 2021. Resultaten varierar mellan kommunens båda högstadieskolor. Arbetet med att utveckla matematikundervisningen med kollegiala träffar för alla matematiklärare och matematikutvecklare på alla stadier börjar ge resultat. Målet är inte uppfyllt.*

Kommunfullmäktiges mål

Hallsbergs kommun ska förbereda personer som står utanför eller inte har behövlig förankring på arbetsmarknaden så att de kan få sin försörjning tillgodosedd genom arbete eller studier.

Indikator

Alla som kan bidra till sin egen försörjning ska göra det. Minst 80 % av de personer som uppbär försörjningsstöd, med arbetsförmåga, ska vara självförsörjande inom sex månader.

Kommentar:

Av de personer med arbetsförmåga som fått ekonomiskt bistånd under 2022 har 81 procent nått självförsörjning inom sex månader. En av orsakerna till att målet uppfylldes är att arbetslösheten i samhället har minskat. Resultatet var något bättre än föregående år. Målet är uppfyllt.

ALLAS INFLYTANDE

Hallsbergs kommun ska värna om och samverka med kommuninvånarna och vara lyhörd för idéer och synpunkter.

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål		Kommunens invånare ska ges möjlighet att delta i kommunens utveckling.
Indikator		Valdeltagande i % i senaste kommunalvalet.
Indikator		Möjlighet att ställa frågor vid kommunfullmäktige.
Indikator		Synpunkter, felanmälan och förslag.
<i>Kommentar:</i> Valdeltagandet minskade jämfört med föregående val, från 86,8 procent 2018 till 82,6 procent 2022. Snittet för riket var 80,5 procent. Kommunen har ett system för att ta emot invånarnas synpunkter. Möjlighet finns att ställa frågor vid kommunfullmäktiges sammanträden. Målet är delvis uppfyllt.		

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål		Elevers inflytande i undervisningen ska årligen öka.
Indikator		Lärarna tar hänsyn till elevernas åsikter ska årligen öka för att 2022 vara minst 80 %.
Indikator		Elevrådet får vara med och påverka om saker som är viktiga för eleverna på skolan. Inflytandet ska årligen öka för att 2022 vara 100 %.
<i>Kommentar:</i> 78 procent av eleverna anser att lärarna tar hänsyn till deras åsikter, vilket var samma resultat som förra året. 74 procent av eleverna upplever att elevrådet får vara med och påverka. Det är också i nivå med förra året. Målet är inte uppfyllt.		

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål

Föreningar som arbetar aktivt med barn, unga, integration och mångfald ska stimuleras.

Indikator

Andelen föreningar som får det högre aktivitetsbidraget ska årligen öka, för att 2022 vara 50 %.

Kommentar:

Inga föreningar har fått det högre bidraget. Arbete pågår med barn och unga och integration. Integrationspedagogen arbetar aktivt med att få med fler barn i aktiviteter. Bedömningen av målet bygger på att insatser pågår i verksamheterna. Målet är delvis uppfyllt.

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål

Insatserna inom social- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter ska anpassas utifrån den enskildes behov där den enskilde ges möjlighet till delaktighet.

Indikator

Minst 90 % av brukarna inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska vara nöjda med graden av delaktighet.

Kommentar:

Insatser och aktiviteter ska anpassas så att de främjar den enskildes delaktighet utifrån personcentrerad vård. Uppföljningsmetod och resultat skiljer sig åt mellan de olika verksamheterna inom förvaltningen. Hemtjänsten nådde 90 procent, vård- och omsorgsboende 72 procent och snittet inom individ- och familjeomsorgen uppgick till 72 procent. Målet är delvis uppfyllt.

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål

Hallsbergs kommun ska utveckla kanaler för medborgardialog.

Indikator

Antal genomförda medborgardialoger under året.

Kommentar:

Utöver ortsbesök har kommunen genomfört särskilda verksamhetsdialoger. Kommunala pensionärsrådet och kommunala funktionsrättsrådet träffas regelbundet. Råden fungerar som organ för samråd och ömsesidig information mellan de olika organisationerna och social- och arbetsmarknadsnämnden. Målet är uppfyllt.

GOD SERVICE

Representanter för Hallsbergs kommun ska alltid ge ett professionellt bemötande och god service.

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål

Kommunens verksamheter ska ha en hög tillgänglighet.

Indikator

Andel som får svar på e-post inom en dag.

Indikator

Andel som får svar i telefon inom 60 sekunder.

Kommentar:

Andelen som får svar på e-post inom en dag har ökat jämfört med 2019, från 78 procent till 83 procent 2021. Även andelen som får svar i telefon inom 60 sekunder har ökat, från 55 procent till 59 procent. Mätning görs vartannat år. Nästa mätning sker 2023. Inom förskolan har tillgängligheten ökat jämfört med föregående år, och motsvarar vårdnadshavarnas behov. Social- och arbetsmarknadsförvaltningen har öppen reception för besökare varje vardag. Målet är uppfyllt.

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål

Vid kontakt med kommunen ska personer uppleva ett gott bemötande.

Indikator

Andel maxpoäng gott bemötande.

Kommentar:

Andelen som anser att de får ett gott bemötande vid kontakt med kommunen är 98 procent och 2 procent anser att bemötandet är medelgott. Mätning görs vartannat år. Nästa mätning sker 2023. Målet är uppfyllt.

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål

Ökad digitalisering i utbudet av tjänster.

Indikator

Andel ärenden som kommunens invånare kan utföra digitalt ska öka.

Kommentar:

Ärenden som kommunens invånare kan utföra digitalt har ökat. Bland annat kan ansökan om vägbidrag, orosanmälningar samt flera olika byggärenden göras digitalt. Målet är uppfyllt.

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål

Alla nämnder ska bidra till att förenkla kontakten med kommunens verksamheter.

Indikator

Förvaltningarnas del på kommunens hemsida ska uppdateras kontinuerligt så att kontaktuppgifterna är aktuella.

Kommentar:

Kommunen gör uppdateringar och löpande översyn av webbsidor och broschyrer vid förändringar. Möjlighet till tolkhjälp finns. Tillgången till nya e-tjänster ger en förenklad kontaktväg för medborgarna. Webbplatsen anpassas utifrån lagen om tillgänglighet. Det finns även verksamhetsspecifika Facebook-sidor där verksamheter lägger ut information. Målet är uppfyllt.

Lyssna

Kommunfullmäktiges mål

Verksamheten ska organiseras utifrån brukarens/klientens behov.

Indikator

I 100 % av genomförandeplanerna ska det framgå när brukaren/klienten önskar insatsen.

Kommentar:

All personal inom äldreomsorgen har fått utbildning i dokumentation och att göra genomförandeplaner. Planen ska upprättas tillsammans med brukaren och dennes önskemål ska efterfrågas. Inom vård- och omsorgsboende behöver förbättringar göras för att nå detta mål. Inom AMI (arbetsmarknad och integration) behöver uppdraget bli tydligare så att deltagarna förstår syftet med att delta i verksamheten. Målet bedöms som delvis uppfyllt.

Väsentliga personalförhållanden

Hallsbergs kommun hade vid årets slut 1 404 månadsavlönade medarbetare, varav 81 procent kvinnor. Snittåldern är 44,9 år och 82,5 procent av de månadsanställda arbetar heltid. Den totala sjukfrånvaron var 8,04 procent och frisknärvaron (0–5 sjukdagar under året) var 48 procent.

	2018-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
Antal anställda	1 290	1 330	1 339	1 386	1 404
Antal årsarbetare*	1 248	1 243	1 265	1 311	1 340

* Alla medarbetares totala arbetstid omräknad till heltider. Antalet årsarbetare blir mindre än antalet anställda eftersom alla inte arbetar heltid.

ANTAL ANSTÄLLDA PER FÖRVALTNING OCH KÖN SAMT ANDEL HELTIDSARBETANDE

Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt	Andelen heltidsarbete, % (2021 inom parentes)
Bildningsförvaltningen	486	122	608	85,5 (83)
Drift- och serviceförvaltningen	92	56	148	88 (83)
Kommunstyrelseförvaltningen	36	8	44	93 (96)
Social- och arbetsmarknadsförvaltningen	521	83	604	77 (75)
Totalt	1 135	269	1 404	82,5 (80)

Frisknärvaro

Frisknärvaron var 49 procent (48 procent 2021). Frisknärvaron är andelen månadsanställda som under året inte haft någon sjukfrånvaro alls eller varit sjukfrånvarande i högst fem dagar.

Frisknärvaron ökade något sedan förra året. Sjukfrånvaron har också minskat något jämfört med 2021 men är fortfarande hög beroende på efterdyningar av pandemin.

Nyckeltal för sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron var 8,04 procent för helåret 2022 mot 8,22 procent 2021.

Sjukfrånvaro, %	2018-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
Total sjukfrånvaro av sammanlagd ordinarie arbetstid	6,77	6,39	8,21	8,22	8,04
Långtidssjukfrånvaro > 60 dagar	29,89	30,37	20,52	25,32	27,10
Total sjukfrånvaro kvinnor	7,48	7,07	9,13	9,16	8,87
Total sjukfrånvaro män	3,75	3,57	4,56	4,60	4,78
Total sjukfrånvaro –29 år	5,48	5,41	7,11	7,68	6,63
Total sjukfrånvaro 30–49 år	6,11	5,85	8,02	8,29	7,64
Total sjukfrånvaro 50– år	7,61	7,42	8,80	8,32	8,93

SJUKFRÅNVARO PER FÖRVALTNING, %

Förvaltning	Total sjukfrånvarotid	> 60 dagar	Kvinnor	Män	Sjukfrånvarotid t o m 29 år	30-49 år	50- år
Hallsberg totalt	8,04 (8,22)	27,10	8,87	4,78	6,63	7,64	8,93
Bildningsförvaltningen	7,26 (7,55)	23,65	8,07	4,20	6,10	7,35	7,50
Drift- och serviceförvaltningen	6,96 (5,07)	30,64	8,62	4,40	4,01	4,62	8,88
Kommunstyrelseförvaltningen	2,33 (3,19)	29,23	2,54	1,18	1,53	3,33	1,92
Social- och arbetsmarknadsförvaltningen	9,47 (10,12)	28,98	10,09	6,06	7,25	8,91	11,01

Företagshälsovård

Hallsbergs kommun ingår i Regionhälsan, den gemensamma nämnden för företagshälsa och tolkförmedling. Regionhälsan erbjuder sina resurser till Region Örebro län och kommunerna Hallsberg, Kumla, Laxå, Lekeberg, Lindesberg, Ljusnarsberg, Nora och Örebro. Två politiker från Hallsberg ingår i nämnden för företagshälsovården. Hallsbergs kommun är också representerad i Regionhälsans ägarråd via personalchefen.

Företagshälsovården delar in sitt arbete i hälsobefrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser. Hälsobefrämjande insatser är den del som Hallsbergs kommun använder mest och det är också där företagshälsovården

vill komma in, alltså i ett tidigt skede för att kunna sätta in tidiga åtgärder för att få friskare medarbetare.

Arbets-skador

Under hela året har kommunen gjort ett stort antal riskbedömningar och riskanalyser för att säkra medarbetarnas arbetsmiljö när det gäller covid-19.

Arbets-skador, orsak	51 (51)	Tillbud	116 (118)
Sjukdom	0	Hot	51
Olycksfall	33	Övrigt	65
Färdolycksfall	5		
Hot och våld	13		

Den största andelen arbets-skador är olycksfall, framför allt halkolyckor och felbelastningsskador. En mindre andel av arbets-skadorna utgörs av hot och våld, som förekommer både inom skolan och inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen. De flesta tillbud har orsakats av osandade gåingar, olåsta dörrar och fönster, ett mindre antal har handlat om hot. Kommunen arbetar ständigt för att minska både arbets-skador och tillbud genom olika åtgärder som att diskutera dem på arbetsplatsträffar, jobba med bemötande, handledning med mera.

PERSONALOMSÄTTNING

Orsak	Antal 2022-12-31
Pension	35
Slutat på egen begäran	141
Annan anställning i kommunen	49
Förordnandet upphört	31
Övrigt	13
Totalt	269

”Annan anställning i kommunen” avser den interna rörligheten då medarbetare exempelvis byter befattning, förvaltning, anställningsform, sysselsättningsgrad eller får en annan roll vid en omorganisation. Vanligast är byte av anställningsform (tidsbegränsad anställning som övergår till tillsvidareanställning) och ändrad sysselsättningsgrad. För att siffrorna ska spegla verkligheten krävs att rätt avgångsorsak registreras vid avslutad

anställning eller förändring av anställningen. "Övrigt" omfattar medarbetare som får sjukersättning, har avlidit eller där orsaken inte har registrerats.

Kompetensförsörjning

Den viktiga kompetensförsörjningen är ett ständigt pågående arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare för de som redan är anställda och samtidigt locka den kompetens som behövs för att ge medborgarna rätt service. Varje förvaltning arbetar med att ta fram en kompetensförsörjningsplan för sin egen verksamhet. En viktig del i kompetensförsörjningsarbetet är att öka sysselsättningsgraden till heltid.

Heltid som norm

Arbetet med heltid som norm pågår inom Hallsbergs kommun liksom i hela Sverige. Det är ett stort förändringsarbete och därför har tiden för genomförandet förlängts från år 2021 till 2024. Andelen heltidsanställda har i Hallsbergs kommun ökat från 68,5 procent 2017 till 82,5 procent 2022. Det är främst inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen som andelen heltidsanställda har ökat, från 48 procent till 77 procent vid årsslutet 2022.

Pensionsavgångar

Under 2022 gick 35 medarbetare i pension.

BERÄKNADE PENSIONSavgÅNGAR 2023–2032 PER FÖRVALTNING, BERÄKNAD PENSIONSÅLDER 69 ÅR

Förvaltning	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totalt 2023- 2033
Bildningsförvaltningen	1	1	1	2	4	3	5	13	11	8	49
Drift- och serviceförvaltningen	0	0	1	1	1	3	3	8	6	6	29
Kommunstyrelseförvaltningen	0	0	0	0	3	2	2	3	3	1	13
Social- och arbetsmarknadsförvaltningen	0	2	4	4	3	3	10	14	16	14	70
Totalt	1	3	6	7	11	11	20	38	36	29	161

Löneöversyn

Löneöversynen för 2022 avlöpte som planerat. Totalt blev löneökningen 2,27 procent.

Jämställdhet

Varje år gör kommunen en lönekartläggning för att upptäcka osakliga löneskillnader mellan könen. I Hallsberg är lönerna i stort sett jämställda, kvinnors löner är 98,3 procent av männens löner. Årets lönekartläggning visade osakliga löneskillnader mellan könen för en grupp. Det ska kommunen rätta till under en treårsperiod.

Utbildning och kompetensutveckling

Det pågår alltid en mängd olika utbildningsinsatser inom de olika förvaltningarna. Från centralt håll ordnas normalt en introduktionsdag för nya medarbetare vid två tillfällen per år. Nya chefer inbjuds också till en central introduktionsdag. Under året har kommunen tagit fram en digital introduktion. Alla kommunens chefer tillsammans med skyddsombud/arbetsplatsombud har gått en arbetsmiljöutbildning på tre dagar. Chefsdagar anordnas fyra gånger om året med både externa föreläsningar och intern information. Alla medarbetare som önskar får individuell pensionsrådgivning.

Personalförmåner

Hallsbergs kommun erbjuder personalförmåner som flextidsavtal, växling för fler semesterdagar, förmånscykel, personalbil och friskvårdsbidrag.

Anställda koncernen

Företag	Antal anställda	Därav kvinnor	Därav män
Hallsbergs kommun*	1 340	1 098	242
Hallsbergs Bostadsstiftelse	40	13	15
Hallsbergs Bostads AB	-	-	-
Sydnärkes Utbildningsförbund	288	165	123
Nerikes Brandkår**	489	28	461
Sydnärkes kommunalförbund	20	9	11

* Avser tillsvidareanställda.

** I uppgiften ingår alla som verkar inom Nerikes Brandkår – heltidsanställda, deltidsanställda samt personer som ingår i förbundets brandvårn.

Omvärldsanalys

Kommunernas preliminära resultat 2022

Enligt SCB i mars 2023 redovisade kommunerna ett verksamhetsresultat på 36,9 miljarder kronor för 2022. Det var en minskning med 1,5 miljarder kronor jämfört med 2021.

Verksamheternas nettokostnader ökade med 34,3 miljarder kronor vilket inte kompensades fullt ut av ökningen av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning som tillsammans ökade med 32,9 miljarder kronor under året. Skatteintäkterna ökade med 31,4 miljarder kronor för kommunsektorn.

Resultatet efter finansiella poster minskade med 11,7 miljarder kronor jämfört med 2021. Till största delen beror det på ett betydligt sämre finansnetto än 2021.

Finansiella intäkter minskade med 2,6 miljarder kronor och finansiella kostnader ökade med 9,2 miljarder kronor. Det gav en nettoeffekt på – 11,8 miljarder kronor jämfört med föregående år.

3,8 procent av kommunerna redovisade ett negativt verksamhetsresultat för 2022. Det var fler än året före då 2,8 procent av kommunerna redovisade ett negativt verksamhetsresultat. Hallsbergs resultat i förhållande till riket och länet redovisas i avsnittet finansiell analys.

Kommentar till kommunernas och regionernas resultat 2022

Detta stycke bygger på SKR:s kommentarer om det ekonomiska läget. SKR konstaterar att BNP föll i december 2022 och hade en lite svagare utveckling av BNP än i SKR:s tidigare prognoser. Den viktigaste faktorn för kommunernas och regionernas ekonomi på kort sikt – arbetade timmar – var dock i stort sett i linje med SKR:s senaste prognos och kommer med största sannolikhet inte att ändras.

Inflationstakten i januari gav inledningsvis ett positivt tecken då inflationen enligt KPI tycktes minska från 12,3 procent i december till 11,7 procent i januari. Det visade sig dock främst bero på de fluktuerande elkostnaderna.

Det betyder att kärninflationen fortfarande ökar vilket Riksbanken väntas ta höjd för på sitt nästa räntemöte, enligt SKR.

SCB:s statistik över kommunernas och regionernas resultat för 2022 visar ett plusresultat på 9,2 miljarder kronor i regionerna och ett plus på 34,1 miljarder

kronor i kommunerna. Det är en minskning med 24,2 miljarder kronor jämfört med 2021. En tredjedel, eller 7 av 21 regioner och 21 av 289 kommuner, hade underskott (uppgift saknas från en kommun).

Resultatet blev i stort sett på den nivå SKR räknade med i sin ekonomirapport i december: 0,9 miljarder högre i regionerna och 2,4 miljarder högre i kommunerna.

Kommunerna hade sammantaget ett negativt finansnetto (-2,9 miljarder) och de flesta (278 kommuner) hade positiva resultat i verksamheten. Det beror bland annat på att nettokostnaderna ökat långsamt jämfört med 2021. I fasta priser var nettokostnadsökningen i stort sett noll. Avskrivningarna ökade dock snabbare än väntat.

Investeringsutgifterna var fortsatt höga 2022, i kommunerna nästan 80 miljarder kronor och i regionerna drygt 24 miljarder kronor. En orsak kan vara att många projekt fortsätter enligt plan, samtidigt som byggkostnaderna ökade kraftigt 2022.

Överskotten för 2022 som finns i många kommuner och regioner kan ge dem möjlighet att avsätta mer pengar till resultatutjämningsreserv, i samband med att bokslutet fastställs av fullmäktige.

Resultat och kapacitet

Årets resultat för Hallsbergs kommun uppgick till 48,5 mnkr, vilket var 31,5 mnkr bättre än budgeterat. För kommunkoncernen var resultatet 113 mnkr. Bildningsnämnden, drift- och servicenämnden och social- och arbetsmarknadsnämnden redovisade underskott mot budget, medan kommunstyrelsen, revisionen, valnämnden och överförmyndarverksamheten redovisade överskott.

ÅRETS RESULTAT

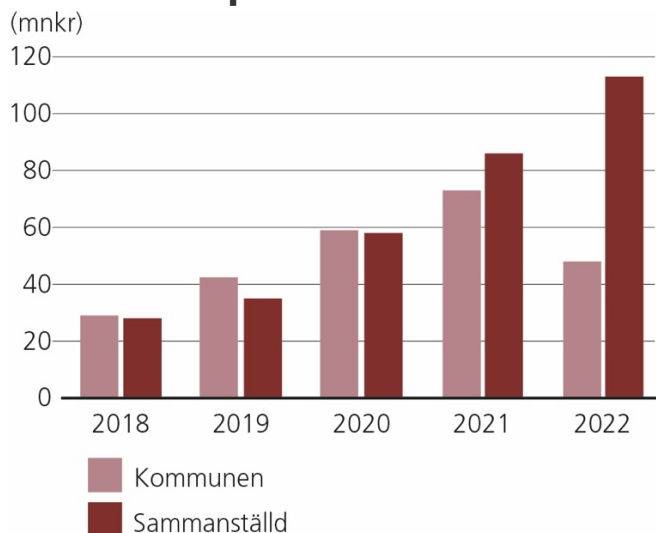
Kommunens resultat blev positivt med 48,5 mnkr vilket var betydligt högre än det budgeterade resultatet på 17 mnkr. Driftnämnderna visade underskott medan kommunstyrelsen redovisade överskott. Både skatteintäkter och generella statsbidrag blev högre än budgeterat. Resultatet förklaras av att skatteintäkterna blev högre än vad kommunen tidigare räknat med vilket främst beror på slutskatteredovisningen för 2021 och den preliminära slutskatteredovisningen för 2022.

Den låga räntenivån under 2022 gynnade också resultatet i form av lägre finansiella kostnader. Tack vare god likviditet kunde kommunen också lösa en del av sina lån, vilket sänker de finansiella kostnaderna.

Inga realisationsvinster redovisades för 2022 vilket gör att det inte finns något att avräkna i balanskravsutredningen.

Årets resultat för kommunkoncernen uppgick till 113 mnkr, vilket var 27 mnkr bättre än 2021.

Resultat före extraordinära poster

BALANSKRAVET

Enligt kommunallagens balanskrav måste kommunen ha en ekonomi i balans och redovisa högre intäkter än kostnader efter att realisationsvinster räknats bort. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till 48,5 mnkr. Efter årets reservering till resultatutjämningsreserven, RUR, uppgick årets balanskravsresultat till 40,5 mnkr.

BALANSKRAVSUTREDNING (mnkr)	2020	2021	2022
Årets resultat	59,2	73,5	48,5
Samtliga realisationsvinster	- 1,4	- 6,3	0,0
Årets resultat efter balanskravsjustering	57,8	67,2	48,5
Balanskravsresultat tidigare år			
Reservering till resultatutjämningsreserven (RUR)	- 22,0	- 7,0	- 8,0
Årets balanskravsresultat	35,8	60,2	40,5

RESULTATUTJÄMNINGSRESERV

Med kommunallagen som grund har fullmäktige antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserven. Regelverket ger kommunen möjlighet att reservera delar av överskott och spara för framtiden. Tidigare års överskott kan användas för att jämna ut ekonomin under år med minskade intäkter och underskott efter balanskravsjusteringar. Kommunen får reservera högst ett belopp som motsvarar den del av årets resultat efter balanskravsutredning som överstiger en procent av summan av skatteintäkter och generella statsbidrag. För 2022 var den högsta möjliga reserveringen till RUR 37,8 mnkr.

Till och med bokslutet 2021 innehöll resultatutjämningsreserven 52 mnkr. I bokslutet 2022 kommer kommunen att avsätta ytterligare 8 mnkr vilket innebär att resultatutjämningsreserven nu kommer innehålla 60 mnkr.

Resultatutjämningsreserven får användas när balanskravsresultatet är negativt och för att nå ett nollresultat.

RESULTATUTJÄMNINGSRESERV

mnr	2022
Ingående värde	52
Årets reservering till RUR	8
Disponering av RUR	0
Utgående värde	60

BUDGETAVVIKELSER

En viktig förutsättning för en ekonomi i balans är god budgetföljsamhet i verksamheterna.

Totalt uppgick nämndernas överskott till 13,4 mnr. Kommunstyrelsen redovisade ett stort överskott där kvarvarande planeringsreserv stod för den största delen, medan alla driftnämnder redovisade underskott. Nämndernas avvikelse var 3,5 mnr högre än föregående år.

En förutsättning för att uppnå och behålla en god ekonomisk hushållning är också att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader.

Utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag, samt nettokostnader, visar periodvis stora svängningar.

Åren 2018–2021 ökade skatteintäkter och generella statsbidrag mer än nettokostnaderna. Under 2022 var ökningstakten i stället högre för nettokostnaderna. Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 6,4 procent medan nettokostnaderna ökade med 10,2 procent. Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade i genomsnitt med 4,9 procent per år under femårsperioden. Även nettokostnaderna ökade i snitt med 4,9 procent samma period.

BUDGETAVVIKELSE

Nämnd/styrelse mnr	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunfullmäktige	0,1	0,1	0,3	0,2	0,2
Kommunstyrelse	3,2	8,3	9,7	1,2	22,9
Drift och service	0,5	0,2	0	-0,2	-4,9
därför skattefinansierad verksamhet	0,5	0,2	0	-0,5	-4,9
därför avgiftsfinansierad verksamhet	0	0	0	0	
Bildningsnämnden	-0,1	-0,1	0	-0,5	-3
Social- och arbetsmarknadsnämnden	-1,1	4,2	1,8	9,6	-2
Revision, valnämnd med flera	0	0	-0,4	-0,4	0,1
Summa	2,6	12,7	11,4	9,9	13,4

ÅRETS RESULTAT - SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER

Årets resultat för den sammanställda redovisningen (redovisningen för hela kommunkoncernen) var ett överskott med 113 mnr, mot 86 mnr 2021. Hallsbergs Bostadsstiftelse lämnade ett plus på 66 mnr mot budgeterade 64 mnr, Hallsbergs Bostads AB (HBAB) redovisade ett plus på 1 mnr mot budgeterade 2 mnr, på grund av höga priser på el och fjärrvärme samt inflation.

Sydnärkes Utbildningsförbund ett minus på 4 mnr, Nerikes Brandkår ett plus på 2 mnr. Sydnärkes kommunalförbund redovisade nollresultat efter justering mot resultatutjämningsfond.

Sydnärkes Utbildningsförbund har fortsatt sitt effektiviseringsarbete inom alla verksamheter 2022. Förbundet hade ett underskott på 5,3 mnr att hämta igen för att nå en budget i balans. Prognosen pekade ändå på ett underskott på 3,6 mnr. Ökade kostnader i slutet av året gav ett underskott på 4,1 mnr.

Nerikes Brandkår redovisade ett överskott på 1,8 mnr, vilket var 1,4 mnr bättre än budgeterat. Överskottet beror bland annat på högre intäkter för obefogade larm, externa avtal och externutbildning. För att möta de ökade kostnaderna för bland annat drivmedel har andra verksamheter haft en stor återhållsamhet, särskilt senare delen av året.

Sydnärkes kommunalförbund redovisade ett nollresultat efter avsättning till resultatutjämningsreserven. Varje kommuns avfallshantering ska finansieras med kommunens egen taxa, som bestäms av respektive kommunfullmäktige.

Kommunalförbundet redovisar skulderna som fordran på varje avfallskollektiv. Det innebär att kommunalförbundet inte redovisar något eget kapital.

NETTOKOSTNADERNAS ANDEL AV SKATTEINTÄKTER OCH STATSBI DRAG

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det råder balans mellan löpande intäkter och kostnader. Det långsiktiga ekonomiska målet är att kommunens resultat ska utgöra 1,6 procent av summan av skatteintäkter och generella statsbidrag, sett över en treårsperiod.

Man kan också åskådliggöra balansen genom att ställa nettokostnaderna i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och finansnetto. Måttet får därmed inte vara högre än 98 procent, om det ekonomiska målet ska vara uppfyllt.

Resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, som också utgör kommunens finansiella mål, blev 4,5 procent 2022. Det innebär att målet uppfylldes med god marginal. De fem senaste årens resultat har varit 50,3 mnkr per år i genomsnitt.

VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER SOM ANDEL AV SKATTEINTÄKTER OCH GENERELLA STATSBI DRAG

Procent	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens nettokostnader	93	92	90	89	92
Avskrivningar	4	3	3	4	3
Finansnetto	-	-	1	-	-
Summa procentandel	97	95	94	93	96

INTÄKTER

Skatteintäkter och generella statsbidrag är kommunens största inkomstkälla. Skatteintäkternas storlek beror på skattesatsen och skatteunderlaget efter taxering av invånarnas inkomster. Kommunens skattesats var 21:55 kronor per beskattningsbar hundralapp.

Skatteintäkterna tillsammans med de generella statsbidragen blev totalt 28 mnkr högre än budgeterat. De preliminära skatteintäkterna blev 3 mnkr lägre än budgeterat.

Slutavräkningen för 2021 blev positiv med 5,6 mnkr. Den preliminära slutavräkningen för 2022 blev också positiv med 15,9 mnkr. Generella statsbidrag och utjämningsbidrag blev 11 mnkr högre än budgeterat, varav intäkten från inkomstutjämningsbidraget blev 6 mnkr högre och kostnadsutjämningsbidraget 0,2 mnkr lägre än budgeterat. Intäkten från regleringsbidraget blev 4,3 mnkr högre än budgeterat och den kommunala fastighetsavgiften blev 1,2 mnkr högre än budgeterat.

KOSTNADER

Bruttokostnaderna för den kommunala verksamheten uppgick till 1 282 mnkr (närmare 1,3 miljarder). Den kommunala verksamheten är personalintensiv och av bruttokostnaderna utgjorde personalkostnaderna 55 procent.

Nettokostnadsutvecklingen blev 10,2 procent (3,18 procent 2021), medan skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 6,4 procent (4,72 procent 2021). Skillnaden mellan intäktsökningen och kostnadsökningen är en avgörande faktor för kommunens möjlighet att skapa och behålla en stabil ekonomi med nödvändiga överskott för att kunna finansiera verksamhet och investeringar i framtiden. Att ökningen av nettokostnaderna 2022 var större än ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag innebar ett sämre resultat 2022 än föregående år. 2022 blev skillnaden $-3,8$ procent (nettokostnadernas ökning på 10,2 procent minus intäkternas ökning med 6,4 procent) jämfört med förra året då skillnaden var $+1,5$ procent, det vill säga intäkterna ökade mer än kostnaderna. Att kostnaderna ökat betydligt mer än intäkterna beror främst på hög inflation och därmed högre kostnader för el, bränsle, livsmedel med mera.

Semesterlöneskuld och uppehållslöneskuld uppgick till totalt 33,0 mnkr, en ökning med 0,8 mnkr. Den totala sjukfrånvaron i kommunen var något lägre än 2021.

Skulden för okompenserad övertid var 2,9 mnkr, vilket var 0,5 mnkr högre än året innan. Ferielöneskulden för lärarpersonal ökade med 0,9 mnkr jämfört med förra året och uppgick till 6,8 mnkr.

KÄNSLIGHETSANALYS

Tabellen nedan visar hur stor påverkan 1 procents ökning eller minskning av olika parametrar har på kommunens intäkter och kostnader.

Händelse förändring	Kostnad eller intäkt i mnkr
Ränteförändring rörliga lån, 1 procent	+/- 0,6
Löneförändring, 1 procent	+/- 7,1
Bruttokostnadsförändring, 1 procent	+/- 12,8
Generella statsbidrag, 1 procent	+/- 3,2
Skatteförändring, 1 skattekrone	+/- 34,1

FINANSIELLA POSTER

Finansnettot blev 4 mnkr bättre än budgeterat. Finansiella intäkter blev 2 mnkr högre än budgeterat, bland annat på grund av lågt budgeterade borgensavgifter. De finansiella kostnaderna blev 2 mnkr lägre än budgeterat. Det var i huvudsak räntekostnaden för långfristiga lån som påverkade resultatet. Kommunen gjorde ingen nyupplåning 2022 utan löste i stället ett lån på 30 mnkr. Den fortsatt låga räntenivån gav gynnsamma räntekostnader.

AVSÄTTNINGAR, NEDSKRIVNINGAR OCH SÄRSKILDA ÅTAGANDEN

Kommunen gjorde ingen ny avsättning till lakvattenrening, men tog i anspråk 0,5 mnkr. Den kvarvarande avsättningen på 9,5 mnkr beräknas gå åt för att åtgärda den underdimensionerade reningsanläggningen vid den nedlagda deponin i Vissberga.

INVESTERINGAR

Årets nettoinvesteringar uppgick till 60,4 mnkr av budgeterade 246,1 mnkr. Det innebär att kommunen endast genomförde 24,5 procent av budgeterade investeringar (38 procent 2021).

Tabellerna nedan redovisar investeringar i större projekt, och avgiftsfinansierade VA- investeringar.

Den största investeringen under året var påbörjandet av förskolan Åkerön på söder i Hallsberg. Markarbeten är i full gång och platta ska gjutas i februari 2023.

Saneringen av VA-ledningar uppgick till 5,5 mnkr. Större saneringar har skett på Testavägen där ett konstruktionsfel åtgärdades. Andra utförda arbeten har varit på Lundgatan/Axgatan och Rösegatan.

Ombyggnad av Sköllersta skolas ventilation är uppskjuten till sommarlovet 2023 efter önskemål från verksamheten. Förhoppningsvis kommer tillgången till ventilationsmaterial att vara bättre då.

Tillgänglighetsanpassningen i Alléhallen är klar.

Projekteringen av ROT-renoveringen av centrumhuset är påbörjad och inkluderar en analys av hyresgästernas behov. Projektet startar 2023.

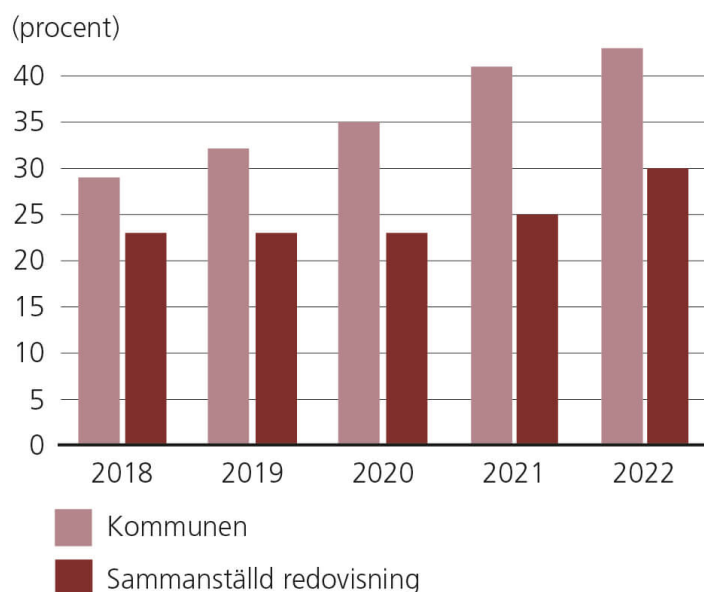
Sydnärkehallen har fått en ny kylmaskin och kringutrustning installerad. Arbetet är klart så när som på ett fåtal mindre punkter som ska åtgärdas första kvartalet 2023.

Exploateringen vid Samsala (Samsala 2 B-C) har gått helt enligt plan, två tomter har tillkommit i efterhand.

Parkeringen vid kommunhuset är färdigställd. Viss återfyllning, finjustering och linjemålning kvarstår och utförs våren 2023.

Kommunen kommer att göra en bedömning om budget för ej påbörjade investeringsprojekt samt pågående projekt, och begära överföring av återstående medel till 2023.

SOLIDITET

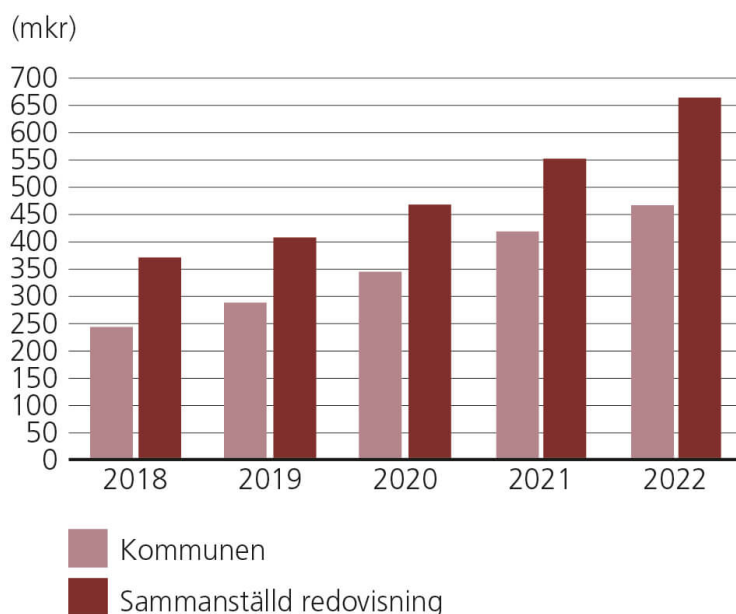

Soliditeten uppgick till 43 procent den 31 december 2022. Det var en ökning med 2 procentenheter. För den sammanställda redovisningen var den 30 procent, en ökning med 5 procentenheter jämfört med 2021). Orsaken var god likviditet och överskott.

Soliditeten beskriver den ekonomiska styrkan på längre sikt genom att visa hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Förändringarna

i detta finansiella mått påverkas av investeringstakt, nyupplåning, andra skuldförändringar och av det ekonomiska resultatet. Ju lägre soliditet, desto högre framtida kostnader.

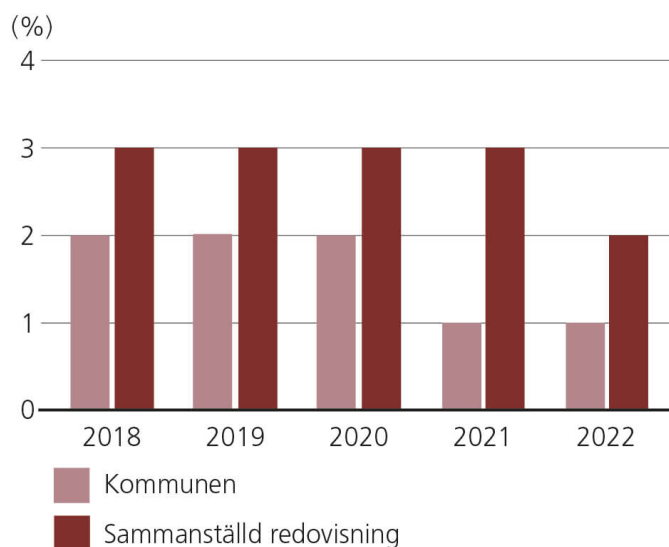
EGET KAPITAL

Det egna kapitalet har ökat varje år under en femårsperiod.

För att kommunens förmögenhet, som har skapats av tidigare generationer, inte ska urholkas och för att kommande generationer inte ska behöva betala för dagens konsumtion, krävs kontinuerligt positiva resultat. Sedan 2018 har det egna kapitalet ökat med 92 procent. För koncernen 79 procent.

SKULDSÄTTNINGSGRAD

Skuldsättningsgraden i kommunen minskade 2021 från 2 till 1 och har legat kvar där 2022. För koncernen har skuldsättningsgraden minskat från 3 till 2.

Skuldsättningsgraden beskriver den del av tillgångarna som finansierats med främmande kapital, det vill säga lån. En skuldsättning över 1 betyder att skulderna är större än det egna kapitalet. Skuldsättningsgraden används för att beskriva kommunens finansiella risk (räntekänslighet), och en hög skuldsättningsgrad innebär högre risk.

SOCIAL INVESTERINGSFOND

Kommunstyrelsen beslutade 2015 att införa en social investeringsfond. Fondens syfte är att minska utanförskap, bryta långvarig arbetslöshet och förbättra integrationen.

Det ingående saldot 2022 uppgick till 10 mnkr. Under året har beslut tagits på totalt 4,9 mnkr. Under 2022 tog kommunen 4,9 mnkr i anspråk och avsatte 4,9 mnkr i bokslutet. Utgående saldo var därför fortfarande 10 mnkr 2022. Kommunens målsättning är förnärvarande att fonden uppgår till 10 mnkr. Ny avsättning hanteras i beslut om årsredovisning.

Fonden redovisas som en del av eget kapital, men påverkar inte den externa redovisningen i form av resultat- och balansräkning.

Risk och kontroll

KORTFRISTIG BETALNINGSFÖRMÅGA

Kassalikviditet, procent	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunen	74	59	70	88	88
Sammanställd redovisning	87	79	89	108	165

Kassalikviditet är summan av likvida medel och kortfristiga fordringar i förhållande till kortfristiga skulder. Kassalikviditeten för kommunen uppgick till 88 procent vid årets slut, vilket är samma som förra året. Likviditeten har varit så god att kommunen kunnat finansiera sina investeringar på 60,4 mnkr utan att ta nya lån. Kommunen har även löst lån under året på 34 mnkr. Den sammanställda redovisningen för kommunkoncernen visade en förbättring med 57 procentenheter. Koncernen har minskat sina lån med 185 mnkr under året.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Kommunen värderar tillgångar och skulder i balansräkningen utifrån kravet på en rättvisande resultaträkning. Med rättvisande menas bland annat att värderingen är konsekvent över tiden och att enskilda år är jämförbara. I redovisningssammanhang betraktas därför verksamheten som om den ska fortsätta i all oändlighet (fortlevnadsprincipen). Det är samtidigt komplicerat att värdera kommunala tillgångar. De är ofta av så kallad allmännyttig karaktär och saknar marknadsvärden. Tillsammans med balansräkningens resultatutredande roll innebär det att kommunen behöver ha en restriktiv hållning vid värdering av balansräkningens poster (försiktighetsprincipen).

Fastigheter, anläggningar och inventarier upptogs i bokslutet till ett värde av 783 mnkr.

De finansiella anläggningstillgångarna uppgick till sammanlagt 37 mnkr. Aktier och andelar i övriga bolag (Kommuninvest ekonomisk förening och Vätternvatten AB) uppgick till 3,4 mnkr. Det bokförda värdet för andelar i Kommuninvest ekonomisk förening var 1,4 mnkr. Det totala insatskapitalet efter de insatsemissioner som kommunen medverkade i 2002–2015 uppgick till 13,8 mnkr. Det redovisas inte som en finansiell tillgång utan med en upplysning i bokslutet. Aktierna i det nybildade bolaget Vätternvatten AB uppgick till 1,9 mnkr. Grundfondskapitalet i den kommunala bostadsstiftelsen Hallbo uppgick till 23,6 mnkr.

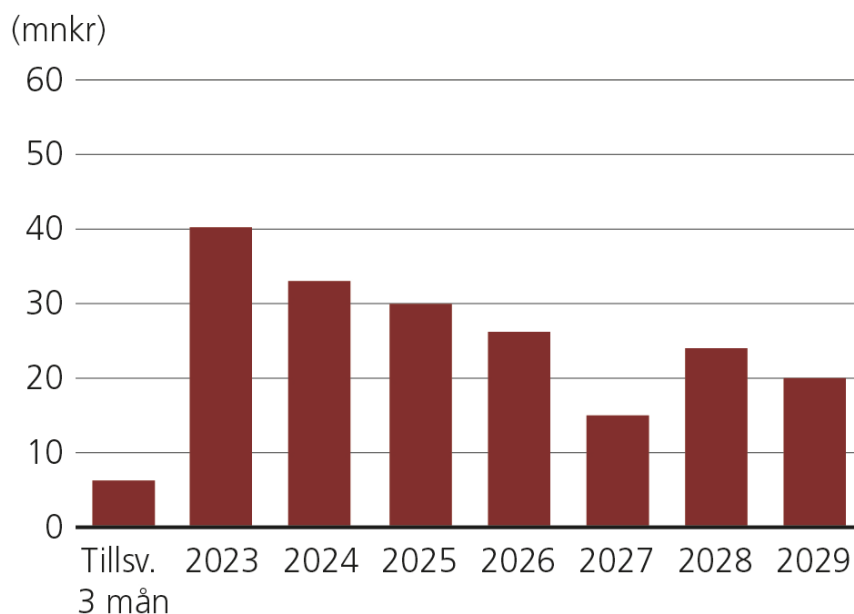
LÅNESKULD

Låneskuld, mnkr	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunen	260	260	258	228	194
Sammanställd redovisning	834	972	1 086	1 176	1 095

Kommunens låneskuld uppgick till 194 mnkr. Under 2022 löste kommunen ett lån på 30 mnkr samt två mindre på totalt 4 mnkr. Låneskulden i den sammanställda redovisningen uppgick till 1 095 mnkr, vilket var en minskning med 81 mnkr sedan 2021.

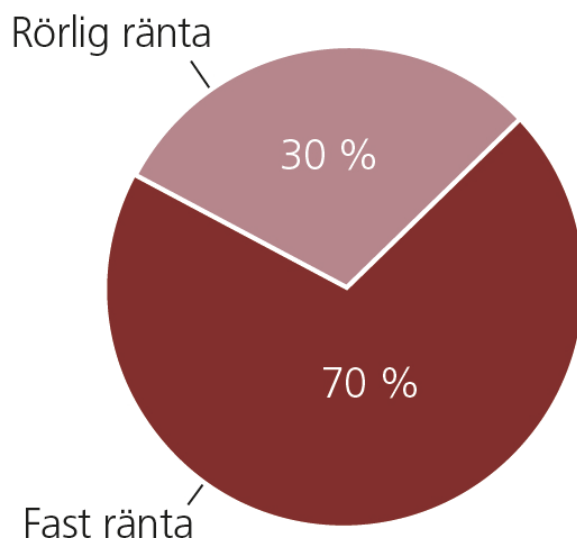
Kommunens räntekostnader uppgick till 1,7 mnkr. Räntekostnaderna ökade med 0,3 mnkr trots att låneskulden minskat. Anledningen är högre räntekostnader på lån med rörlig ränta.

KAPITALBINDNING LÅNESKULD - KOMMUNEN

FÖRDELNING MELLAN RÖRLIG OCH FAST RÄNTA

Den 31 december var 70 procent av låneskulden bunden med fast ränta och 30 procent löpte med rörlig ränta. Skuldportföljens genomsnittliga kapitalbindning var 2,89 år och den genomsnittliga räntebindningen var 2,64 år.

En relativt stor andel bundna räntor ger trygghet inför framtiden, eftersom räntekostnaderna då är kända, även om nackdelen naturligtvis är lite högre räntor. Det är viktigt att sprida kapitalbindningen så att inte alla lån omsätts samtidigt.

BORGENSÅTAGANDE

Totalbeloppet för kommunens borgensåtaganden minskade med 40 mnkr då Hallsbergs Bostadsstiftelse (Hallbo) minskade sina lån med 22 mnkr och Hallsbergs Bostads AB (HBAB) med 17 mnkr.

I samband med bildandet av det gemensamma kommunala bolaget Vätternvatten AB, som ansvarar för dricksvattenförsörjning från Vättern, beslutade kommunfullmäktige att ingå borgen för bolagets låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp på 22 mnkr. Efter att Laxå utträdde ur samarbetet uppgår Hallsbergs borgensåtagande till 27,5 mnkr. Vätternvatten AB har tagit upp 70 mnkr i lån under året. Hallsbergs andel i bolaget är 8,2 procent. Övriga delägare är kommunerna Örebro, Kumla och Lekeberg.

Kommunens borgensåtaganden bedöms ha relativt låg risk. Kommunens största borgensåtaganden gäller Hallbo.

Uthyrningsgraden var 98,8 procent 2022, vilket var samma som föregående år. Kommunfullmäktige tillstyrkte i slutet av november 2021 det

inriktningsbeslut som Hallbos styrelse tagit om försäljning av 477 lägenheter. Den 1 augusti 2022 genomfördes försäljningen av 477 lägenheter och ett större antal lokaler till SIBE Förvaltning AB.

Hallsbergs kommun ingick 1993 en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s alla nuvarande och framtida förpliktelser. Alla medlemskommuner ingick med likalydande borgensförbindelser.

PENSIONER

Pensionsförpliktelser

Pensionsåtagandet redovisas utifrån kommunallagens intentioner enligt den så kallade blandmodellen. Det innebär att en mindre del redovisas som avsättning i balansräkningen och en större del redovisas som ansvarsförbindelse.

Kommunen har ett omfattande pensionsåtagande på 375 mnkr (399 mnkr 2021). De pensioner som medarbetare intjänat fram till 1998 uppgick till 288 mnkr (312 mnkr 2021) och redovisas enligt rekommendationerna som en ansvarsförbindelse. Det innebär att 77 procent av pensionsförpliktelsen ligger utanför balansräkningen.

Kommunen anlidade KPA som pensionsadministratör och KPA har beräknat pensionsskulden. Aktualiseringsgraden den 31 december 2022 var 96 procent. Det var oförändrat jämfört med 2020 och 2021, och bedöms vara en relativt hög nivå.

För personer som är aktualiserade, det vill säga där alla pensionsgrundande tider är utredda, är pensionsåtagandet beräknat enligt dessa. För dem som inte är aktualiserade gör KPA en uppskattning av pensionsgrundande tid. I takt med att även dessa aktualiseras, justeras ansvarsförbindelsen.

Inga visstidspensioner redovisades i bokslutet 2022.

Löneskatt för de beräknade pensionsförmånerna redovisades också under avsättningar med 17 mnkr (17 mnkr 2021).

Pensionsförmåner redovisade som ansvarsförbindelser uppgick till 232 mnkr (251 mnkr 2021) exklusive löneskatt. Löneskatten var 56 mnkr (61 mnkr 2021).

Pensionsutbetalningar

De pensionsmedel som intjänats från 1998 utbetalas för den anställdes egen placering hos pensionsförvaltaren. Enligt avtalet KAP-KL beräknas den avgiftsbestämda ålderspensionen med en årlig pensionsavgift från och med månaden efter den månad arbetstagaren fyller 21 år.

Avgiften beräknas till 4,5 procent av ett avgiftsunderlag.

Kostnaden för 2022 redovisas som kortfristig skuld och beräknas till 34,6 mnkr (32,2 mnkr 2021) inklusive löneskatt.

PENSIONS-FÖRVALTNING

Kommunfullmäktige beslutade 2001 om riktlinjer för pensionsförvaltning. Det finns inga medel särskilt placerade för kommunens pensionsutbetalningar. Kommunen återlånar den samlade pensionsskulden till verksamheten.

PENSIONS-FÖRVALTNING

(mnkr)	2021	2022
Avsättning för pensioner	87	87
<i>Ansvarsförbindelser</i>		
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland avsättningar	312	288
Finansiella placeringar	399	375
Andel av pensionsförpliktelser utanför BR	78 %	77 %

Förväntad utveckling

Det här avsnittet redovisar förhållanden och omvärldsfaktorer som kan påverka den kommunala ekonomin och verksamheten de närmaste åren och vilka risker de kan innebära.

Sysselsättning och tillväxt

Utvecklingen av sysselsättning och tillväxt har stor betydelse för kommunens intäkter, som till största delen består av skatter och generella statsbidrag.

Grunden för en stark välfärd är en ekonomi i balans. Målet är ekonomiska överskott i goda tider för att ha en buffert när tiderna blir sämre. Det budgeterade resultatet för 2023 är 5,5 mnkr, 10,4 mnkr för år 2024 och 34,5 mnkr för år 2025. Kommunens resultatmål för perioden är 1,6 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Kommunen räknar inte med att nå resultatmålen de första två åren men bedömer klara målet totalt för hela den treåriga planperioden.

Skatteunderlag

I sin första skatteunderlagsprognos för 2023, publicerad i februari 2023, räknar SKR med något starkare skatteunderlagstillväxt än tidigare bedömningar. Det var en fortsatt stark tillväxt av skatteunderlaget 2022 i samband med återhämtningen efter pandemin, trots att ekonomin bromsade andra halvåret 2022. Ekonomin fortsätter bromsa in under 2023 och då minskar även skatteunderlagets ökningstakt och blir lägre än genomsnittet de tio senaste åren. Under åren 2024 och 2025 bedömer SKR att det sker en återhämtning efter lågkonjunkturen och 2026 väntas en växande trend för ekonomin igen. Sammantaget växer skatteunderlaget 2024–2025 i linje med det historiska genomsnittet.

Den höga inflationen påverkar skatteunderlaget på olika sätt. Bland annat stiger pensionerna till följd av högre prisbasbelopp. Den stora effekten kommer dock genom att köpkraften i skatteunderlaget urholkas. År 2023 står ut som ett mycket svagt år och det reala skatteunderlaget minskar med nästan 3 procent.

Befolkningsutveckling

Kommunens kostnader påverkas av förändringar i befolkningen samt behov, förväntningar och krav. Kommunen analyserar varje år ett flertal förutsättningar inför planering och beslut om verksamhetsmål och budget. En viktig del är befolkningsprognosen. I prognosen som låg till grund för budgeten 2022 och flerårsplanen 2023–2024 räknade kommunen med en viss befolkningsökning, bland annat genom inflyttning till kommunen de närmaste åren. År 2022 ökade invånarantalet med 94 personer. Befolkningsprognosen justeras våren 2023 inför kommande planeringsperiod 2024–2026. Takten i bostadsbyggandet är en avgörande faktor för befolkningsutvecklingen i kommunen.

Befolkningsutvecklingen tillsammans med ökad efterfrågan på välfärd innebär ökade kostnader. Kommunal verksamhet står inför stora utmaningar. Det krävs därför en rad åtgärder för att kostnaderna inte ska överstiga intäkterna på ett par års sikt. Samtidigt måste kommunerna intensifiera arbetet med effektivisering, utveckling och förnyelse genom strukturella åtgärder. Exempel på sådana strukturella åtgärder är ökad samverkan och nya arbetssätt bland annat inom välfärd och administration.

I kommunstyrelsens budget för 2023 ingår medel på 1,4 mnkr för att fortsätta satsningen på digitalisering. Digitalisering är en viktig möjlighet att effektivisera verksamheten, öka tillgängligheten och samtidigt förbättra servicen.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en av de viktigaste och svåraste utmaningarna i de kommunala verksamheterna. Konkurrensen om arbetskraft har ökat generellt, men mest när det gäller kompetent personal i förskolor, skolor och omvårdnad.

En särskild utmaning inom den kommunala sektorn är den förväntade åldersstrukturen, som innebär att andelen 80-åringar och äldre ökar mer än andelen personer i yrkesverksam ålder, vilket gör att allt färre yrkesverksamma ska försörja allt fler.

Kommunen prioriterar arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare för de som redan är anställda och locka den kompetens som behövs för att ge medborgarna rätt service. Varje förvaltning arbetar med att uppdatera kompetensförsörjningsplaner för sina verksamheter. Kommunens strategi för

kompetensförsörjning tydliggör styrning, viljeinriktning och utvecklingsbehov för det strategiska arbetet och är ett stöd i planarbetet.

Bildningsnämnden brottas med utmaningar i förskolor och skolor vad gäller att rekrytera legitimerad och behörig personal. Genom ett samarbete med Karlstads universitet får personal som saknar legitimation möjlighet att läsa in en lärarexamen inom ramen för sin anställning. En kompetensförsörjningsplan har tagits fram tillsammans med fackliga organisationer.

Även social- och arbetsmarknadsnämnden har utmaningar med att rekrytera personal och då främst socionomer, sjuksköterskor och undersköterskor. Men även andra kompetenser är svårrekryterade.

Under 2022 slutfördes projektet Nära vård som satt fokus på de utmaningar som kompetensförsörjningen har framöver. Kommunerna i länet har fått tillgång till en metod för att arbeta systematiskt med kompetensförsörjningsfrågan. Metoden kan även användas inom andra områden i ett långsiktigt arbete för att trygga kompetensen både nu och framåt.

Arbetet med att öka sysselsättningsgraden till heltid är en viktig del i kompetensförsörjningsarbetet. Kommunen har antagit en ny pensionspolicy som underlättar för medarbetare att arbeta längre upp i åren.

Bostads- och lokalförsörjning

Lokalförsörjningsplanen visar en samlad bild av behovet av nya och ombyggda verksamhetslokaler de kommande fem åren. Planen ligger till grund för planering av åtgärder, prioriterade projekt och strategiska investeringar i budget och flerårsplan. I investeringsplanen för åren 2023–2026 finns bland annat utrymme för att färdigställa förskolan på söder i Hallsberg samt medel för att renovera Centrumhuset.

En kapacitetsutredning av kommunens alla skollokaler utgör en grund för anpassningar och åtgärder utifrån prognoser om antal elever. Arbetet med elevprognoser är av stor betydelse för den långsiktiga planeringen. Stora investeringar finns i kommunens planer och rådande inflation och ekonomiska osäkerheter får omedelbara konsekvenser för investeringsnivån och därmed även för kommande driftkostnader.

Kommunstyrelsen

Antal ledamöter: 15

Antal anställda: 44

Ordförande: Magnus Andersson

Förvaltningschef: Lena Fagerlund

Kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, dess utveckling och ekonomiska ställning. Den leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelseförvaltningen arbetar på uppdrag av kommunstyrelsen.

Förvaltningens uppgift är att samordna strategisk ledning och styrning och bistå övriga verksamheter. Förvaltningen omfattar administration, personal, ekonomi, samhällsplanering samt näringslivsfrågor, kommunikation och säkerhet.

ÅRETS VERKSAMHET

Det rådande osäkra världsläget med krig i Ukraina, stigande bostadsräntor och inflation, ökade kostnader i byggbranschen och fortsatt pandemi kan komma att dämpa takten på byggnationer och rörlighet på bostadsmarknaden. Befolkningstillväxten i Hallsbergs kommun riskerar

därmed att stanna av. På kort sikt är bedömningen att pågående investeringar och planerade byggnationer ändå bör leda till en fortsatt befolkningstillväxt, till exempel de planerade lägenheterna i kvarteret Berg, omställningsområdet vid Tisaren och de pågående byggnationerna av småhustomter.

Totalt har 16 småhustomter sålts under året, varav 6 i Hallsberg, 7 i Östansjö, 2 i Sköllersta och 1 i Vretstorp. Tomtförsäljningen för området Samsala 2B–2C pågår. Det nya ränteläget och ökade priser för nybyggnation innebär att det i nuläget märks en stor försiktighet hos både privatpersoner och företag i tomtkön.

Arbetet med Hallsbergskartan och Kumlakartan har utvecklats med nya digitaliserade funktioner. Under året publicerade kommunen en ny extern kommunkarta på hemsidan. Bland annat finns alla småhustomter inlagda och statusen på tomterna uppdateras kontinuerligt. Alla detaljplaner är publicerade där kommuninvånarna har möjlighet att söka efter och titta på aktuella detaljplaner.

Utvecklingen av kartan görs för att både medarbetare och medborgare enkelt ska kunna få tillgång till informationen.

Trots rådande läge med en eftersläpande pandemi och oroligheter i omvärlden har Hallsberg goda förutsättningar för fortsatt stark tillväxt. Detaljplan S Tälleleden är antagen och ett tiotal aktörer finns på listan över intressenter för framtida etableringar. Flera företag i kommunen planerar eller är igång med att bygga ut sina verksamheter. Vid slutet av året hade över 450 nya arbetstillfällen skapats i Hallsberg genom nyetableringar och expansion av företag.

Kommunens översyn av förutsättningarna för att utöka verksamhets- och etableringsområdet kring Brändåsen är i full gång och genomförs i samarbete mellan flera kommuner.

Under året har kommunen utarbetat ett underlag för att göra en förstudie om förutsättningarna att bygga upp ett utbildningskluster för järnväg i Hallsberg. Förstudien påbörjades i oktober och görs i samarbete med Region Örebro län. Förstudiens resultat ska presenteras våren 2023.

Järnvägsplanen för sträckan Hallsberg–Stenkumla har vunnit laga kraft. Trafikverket kommer att bygga den nya överföringsledningen för vatten och avlopp mellan Hallsberg och Östansjö då den befintliga ledningen inte kan ligga kvar i dess nuvarande läge. Upphandlingen är klar och byggnationen ska göras 2023. Det är Trafikverket som bekostar och driver projektet.

En del i digitaliseringen är kommunens utveckling av e-tjänster, både interna digitala verktyg för kommunen och externa tjänster för kommunens invånare.

Under året har kommunen uppdaterat sin webbplats hallsberg.se och lanserat en ny version. På webbplatsen finns en portal för e-tjänster och sidan är tillgänglighetsanpassad.

Kompetensförsörjning är ett prioriterat område för alla förvaltningar och stöds av HR-avdelningen. Under 2021 och 2022 var social- och arbetsmarknadsförvaltningens befattningar i fokus med särskild inriktning på Nära vård, där alla kommuner i Örebro län deltog.

Kommunen har infört en rutin för visseblåsning och upphandlat stöd av en extern part tillsammans med övriga kommuner i Sydnärke.

Uppbyggnaden av civilt försvar har fortsatt, bland annat har kommunen utarbetat en plan för höjd beredskap.

Kommunen är representerad i Örebro läns klimatråd där både regionen, kommuner, länsstyrelsen och privata företag deltar. Syftet är att ta ett gemensamt krafttag för en hållbar utveckling.

EKONOMI

VERKSAMHET

Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Kommunstyrelsen	- 6 233	- 6 359	- 6 284	- 75
Kommundirektör	- 6 869	- 8 527	- 9 213	686
Administrativa avdelningen	- 3 518	- 3 752	- 4 590	838
Näringslivs-, kommunikations- och säkerhetsavdelningen	- 3 665	- 3 845	- 4 074	229
Ekonomiavdelningen	- 8 822	- 9 384	- 9 769	385
Personalavdelningen	- 7 153	- 6 777	- 7 118	341
Samhällsplanering	- 15 609	- 5 450	- 4 530	- 920
Utrymme för Blomsterängen	-	-	- 14 000	14 000
Planeringsreserv	-	-	- 6 479	6 479
Totalt	- 51 869	- 44 094	- 66 057	21 963

Kommentarer till resultatet

Kommunstyrelsen redovisade ett överskott på 22,0 mnkr, varav 6,5 mnkr var outnyttjade medel i planeringsreserven och 14 mnkr var reserverade medel för starten av det nya vårdboendet Blomsterängen. Flytten till Blomsterängen blev dock uppskjuten till senvåren 2023. Resten av överskottet, 1,5 mnkr, beror främst på vakanta tjänster. Ett underskott inom samhällsplanering uppstod på grund av att kommunen tog fram fler detaljplaner vilka krävde omfattande utredningar.

Under året har planeringsreserven använts till extra satsningar inom skola, omsorg, gator och parker samt fastigheter.

TRANSFERERINGAR

Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Sydnärkes utbildningsförbund	- 97 818	- 101 311	- 101 100	- 211
SFI	- 3 569	- 2 976	- 4 250	1 274
Nerikes brandkår	- 13 153	- 13 386	- 13 419	33
Lönenämnd	- 3 280	- 3 685	- 3 406	- 279
IT- nämnd	- 12 470	- 14 152	- 12 926	- 1 226
Gemensamt arkiv	- 395	- 419	- 394	- 25
Färdtjänst	- 4 646	- 6 050	- 5 850	- 200
Kollektivtrafik	- 176	- 188	- 210	22
Företagshälsovård	- 1 229	- 1 141	- 1 250	109
Medlemsavgifter	- 1 273	- 464	- 693	229
Övrigt	- 294	- 1 318	- 2 573	1 255
Totalt	- 138 303	- 145 090	- 146 071	981

Kommentarer till resultatet

Inom transfereringar hanteras köp som görs utanför kommunen såsom köp av gymnasieutbildning, vuxenutbildning, SFI, räddningstjänst, färdtjänst, företagshälsovård mm. Här finns också kostnader för de gemensamma nämnderna lönenämnd och IT- nämnd.

Resultatet för året landar på knappt 1 mnkr. IT- nämnden redovisade ett underskott som på 2,8 mnkr varav drygt 1 mnkr belastade Hallsbergs

kommun. SFI- kostnaderna blev lägre än budgeterat då vår andel av eleverna och därmed kostnaderna jämfört med övriga medlemskommuner blev lägre än budgeterat vid ingången av året.

Under övrigt finns utrymme för justeringar under året för ökade kostnader. Dessa justeringar behövdes inte fullt ut under året varför ett överskott kan redovisas.

Färdtjänstens kostnader har ökat efter lägre kostnader under ett antal år med pandemi. Det är främst kostnad per resa som ökat och kostnaderna överstiger budget med 0,2 mnkr.

VERKSAMHETSMÅTT OCH NYCKELTAL

Volymmått	2018	2019	2020	2021	2022
Försäljning av småhustomter	32	23	35	24	16
Antal antagna detaljplaner	3	-	0	3	5
Antal producerade nybyggnadskartor	31	38	44	40	18
Antal hussättningar	36	-	18	10	32
Antal levererade grundkartor	2	3	3	4	4
Antal leverantörsfakturor	33 681	37 437	35 290	34 064	39 533
Antal kundfakturor	57 986	58 196	56 489	56 512	60 059
varav TAN	39 484	39 760	39 202	39 499	41 185
Antal inkomna motioner	4	5	1	1	5
Antal inkomna förslag från kommuninvånare	25	14	26	22	16

FRAMTID

Digitalisering

I takt med att efterfrågan på välfärd ökar, behöver kommunen prioritera utvecklingen inom alla sina verksamheter för att möta behoven och fortfarande ha en god ekonomi. Digitaliseringen är ett område som kan bidra till en mer effektiv och innovativ välfärd. Kommunens utvecklingsprojekt ska utgå från behoven hos kommuninvånare och öka möjligheten att bedriva en effektiv och kvalitativ verksamhet. Här ska kommunen, så långt det är möjligt, ta vara på erfarenheter och utveckla lösningar gemensamt med andra aktörer. Örebro läns digitaliseringsstrategi 2021–2026 fastslår inriktning och

ambitioner för digitaliseringen inom Örebro län och tydliggör hur länets alla aktörer tillsammans kan använda digitaliseringen som ett strategiskt verktyg i samhällsutvecklingen, för att erbjuda bättre samhällsservice och öka invånarnas delaktighet. Utifrån strategin har en övergripande handlingsplan tagits fram som visar hur olika parter kan arbeta för att skapa bättre service för invånarna i regionen.

Mark och exploatering

Intresset för byggbar mark för etableringar är fortsatt stort vilket är mycket positivt. Det innebär att kommunen behöver fortsätta planera och utveckla nya markområden för verksamheter och företag, parallellt med mark för bostäder. Det innebär att kommunen även behöver planera och genomföra klimat- och miljöåtgärder som exempelvis saneringar och etablering av våtmarker. Ett arbete pågår med framtagandet av en planeringsstrategi som undersöker behovet av förändringar i översiktsplanen.

Civilt försvar och krisberedskap

Arbetet med civilt försvar och krisberedskap i kommuner och regioner ska, enligt överenskommelser mellan SKR och MSB, fortsätta med samma inriktning. Vad gäller civilt försvar ska kommunerna prioritera uppgifterna:

- kompetenshöjning gällande totalförsvar
- grundläggande förberedelser i av frågor för totalförsvar och Sveriges säkerhet
- krigsorganisation och dess bemanning.

I nuläget är säkerhetsskyddsfrågorna inkluderade i överenskommelserna, men det är omdiskuterat eftersom de inte ingår i Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) utan regleras i säkerhetsskyddslagen. MSB kommer att ge fortsatt finansiering för kommunernas och regionernas säkerhetsskyddsarbete, men det gäller endast 2023.

Brottsförebyggande arbete

En ny lag föreslås träda i kraft den 1 juli 2023 som reglerar kommunernas ansvar i det brottsförebyggande arbetet. Enligt den nya lagen ska kommunerna ta fram en långsiktig lägesbild och utifrån den ta ställning till vilka åtgärder som behövs och besluta om en åtgärdsplan. Kommunerna ska också ta ansvar för att samordna det lokala brottsförebyggande arbetet. Här krävs också en ökad samverkan med övriga kommuner i länet, i första hand

med kommunerna i Sydnärke och polisen. Andra aktörer som är viktiga att samarbeta med är företag, föreningar och civilsamhället i stort. Kommunen ska under 2023 utveckla processer för det brottsförebyggande arbetet.

Ekonomi

Under 2022 har kommunen gjort ett omfattande arbete med att förbereda och upphandla ett nytt ekonomisystem som implementeras under 2023 och ska vara i skarp drift i januari 2024. Det är ett stort projekt som berör hela ekonomiavdelningen men även kräver stor delaktighet från övriga förvaltningar.

När det gäller ekonomin är det tydligt att kostnaderna för välfärden ökar snabbare än intäkterna. Dessutom påverkas även Hallsbergs kommun av den ekonomiska utvecklingen i stort, som prisökningarna på grund av inflationen. Det ställer höga krav på att fortsätta utveckla kommunens ekonomistyrning och kvalitetsuppföljning. En utmaning är att få kärnuppdragen – samhällsutveckling, välfärdsproduktion och demokrati – att gå hand i hand och ömsesidigt förstärka varandra.

Kompetensförsörjning

Det finns fortfarande stora utmaningar inom den strategiska kompetensförsörjningen och konkurrensen ökar mellan samhällets aktörer. Det gör kompetensförsörjningen mycket viktig för hela den offentliga sektorn. Även här behövs en ökad samverkan med andra kommuner.

Drift- och servicenämnden

Antal ledamöter: 11

Antal anställda: 148

Ordförande: Ewa-Rosa Sliwinska

Förvaltningschef: Magnus Ribbing

Drift- och servicenämndens verksamhet omfattar dessa verksamheter:

- *Vatten- och avloppsförsörjning*
- *Vägar och trafiksäkerhet*
- *Parker, natur- och grönområden*
- *Förvaltning av kommunens fastigheter (inklusive bolag)*
- *Bygglov*
- *Bostadsanpassning*
- *Måltids- och lokalvårdsverksamhet*
- *Tillsyn inom miljö, livsmedel samt tobaks- och alkoholtillstånd*

ÅRETS VERKSAMHET

Fastighet

Kriget i Ukraina är utan tvekan det som påverkat fastighetsavdelningen mest under året. Dels med ett ändrat säkerhetspolitiskt fokus, och dels med de prisökningar som kriget medfört.

Leveransproblem och brist på material har blivit en följd av både covid-19 och kriget.

Drift- och serviceförvaltningen städade, tömde och inventerade skyddsrum i samarbete med bildningsförvaltningen. Förvaltningen har även arbetat med frågan hur kommunen kan säkra tillgången på drivmedel och reservkraft.

Projektmässigt har förvaltningen genomfört flera stora projekt vid sidan av allt planerat underhåll. Några exempel är en ny kylkompressor till Sydärkehallen, start av byggande av en ny förskola på söder, etablering av paviljonger vid Långängskolan och förskolan Tranängen, ny utemiljö vid Långängskolan och asfaltering vid kommunhuset.

Gata och park

I mitten av april föll 35 centimeter blötsnö över kommunen, vilket vållade stora problem och även skador på vägar och trafikanordningar vid röjningen. Stora skador uppkom också på kommunens träd och buskar av den tunga snön. Det gjorde att enheten hamnade långt efter med årsplaneringen, vilket fick konsekvenser under hela våren och sommaren.

Under vintern gjorde förvaltningen skogsåtgärder, bland annat avverkning på drygt 16 hektar vid Utkällevägen, för att bereda mark för framtida industrietableringar.

I Samsala exploaterades för 33 nya småhustomter.

Lekplatsen i Svennevad har fått en del ny lekutrustning och "Folkets plätt" har fått en mindre lekutrustning monterad under sommaren.

Åtgärderna för att säkerställa elanslutning och belysning för bränsletanken vid Kommunaltekniska huset är klara.

Vatten och avlopp

VA-taxan har uppdaterats enligt Svenskt Vattens rekommendationer. Den nya taxan beslutades under hösten och gäller från och med 1 april 2023.

I början av året sanerade förvaltningen VA-ledningar på Testavägen i Sköllersta. Saneringen av Lundagatan/Axgatan blev klar i september. Under året har också Rösegatan blivit asfalterad.

Projektering av Kävesta VA verksamhetsområde påbörjades under hösten.

Förvaltningen har vid omkring 20 tillfällen arbetat med akuta läckor eller övriga akuta reparationer av vattenledningar och har cirka tio gånger behövt utföra akuta reparationer på dagvattennät och avloppsnät.

Måltidsavdelningen

Livsmedelspriserna ökade under året och väntas öka ännu mer 2023. Även kostnader för reparationer och reservdelar av köksmaskiner har ökat. Efter att pandemirestriktionerna togs bort har antalet matgäster på dagcentralerna ökat jämfört med samma tid föregående år.

På den offentliga måltidens dag höll två av kommunens nyrenoverade kök öppet hus för allmänheten, vilket var uppskattat. Även matsvinnets dag som arrangerades under året blev uppskattad av både elever och personal.

Bygglov

Nämnden beslutade om ett par höga sanktionsavgifter i slutet av året. Större projekt som förvaltningen hanterat 2021 och 2022 är:

- Tillbyggnader av Atria på fastigheten Sköllersta 2:27
- Train Alliances nybyggnad av underhållsverkstad för järnvägsfordon på fastigheten Rala 4:29
- Nybyggnad av förskola på fastigheten Hallsbergs-Falla 1:9
- Tre radhus på fastigheten Vibytorp 1:269
- Tillbyggnad av en skolbyggnad, "Dansens hus", på fastigheten Kävesta 3:1.

Enheten fick totalt in 103 ansökningar om bygglov, vilket var betydligt färre än 2021 då det var 151 ansökningar.

Miljö

Miljöenheten införde under 2022 ett nytt verksamhetssystem. Införandeprocessen har påverkats av problem och förseningar, och har därför krävt mer tid av projektledare och projektgrupp än planerat.

Livsmedelskontrollen har haft fler nya verksamheter som inregistrerats och fick därmed högre intäkter än förväntat. Därför har verksamheten inte hunnit med vissa planerade kontroller.

Alkohol, tobak och läkemedelstillsyn

Enheten har besökt alla butiker som handlar med tobaksvaror för att utföra tillsyn. Ärendemängden har också varit på en mer normal nivå jämfört med 2021. Antalet ekonomiska brister som enheten uppmärksammat ökade jämfört med föregående år. Restaurangtillsynen har till största delen utförts tillsammans med andra kommunala handläggare men även med polismyndigheten. Alla restauranger, utom de som har begränsad verksamhet, har fått minst ett tillsynsbesök.

EKONOMI

VERKSAMHET

Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Nämnd- och styrelseverksamhet	- 246	- 256	- 317	61
Förvaltningschef	- 2 642	- 2 283	- 1 576	- 707
Fordonsverkstad	- 656	- 42	- 184	142
Fordonsförvaltare	253	324	0	324
Teknisk chef	- 2 687	- 3 440	- 3 429	- 11
Gatuingenjör	- 13 266	- 11 438	- 11 503	65
Trafikhandläggare	- 676	- 683	- 764	81
Gata och park	- 14 873	- 18 672	- 15 901	- 2 771
Fastighet	- 681	- 6 059	- 5 500	- 559
Bostadsanpassning	- 2 252	- 3 812	- 3 043	- 769
Lokalvård	150	183	0	183
Måltid	573	49	0	49
Miljö	- 1 944	- 2 705	- 1 738	- 967
Bygglov	- 214	- 384	- 371	- 13
Alkohol-, tobaks- och läkemedelstillsyn	0	0	0	0
Totalt	- 39 161	- 49 218	- 44 326	- 4 892

Kommentarer till resultatet

Nämndens driftresultat var ett underskott på närmare 4,9 mnkr totalt. Förvaltningschef, gata och park, fastighet, bostadsanpassning och miljö stod för de största underskotten medan övriga verksamheter redovisade mindre över- eller underskott. Fordonsverkstad och fordonsförvaltare redovisade däremot lite större överskott.

Gata och parks underskott beror bland annat på de höga drivmedelskostnaderna. Fastighetsavdelningens underskott beror på högre underhållskostnader än beräknat.

Bostadsanpassningskostnaderna ökade, vilket ledde till ett underskott.

Intäkterna för tillsynsavgifter, prövningsavgifter och statsbidrag gav ett underskott då verksamheten behövt köpa in fler administrativa tjänster än beräknat.

Avgiftskollektivet

VERKSAMHET

Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Inventering VA-rörnät	- 285	- 161	- 277	116
VA-rörnät, leverans vatten, spillvatten, dagvatten	- 10 468	- 9 056	- 7 655	- 1 401
VA-avgifter hushåll och industri	32 969	35 673	35 946	- 273
Vattenförsörjning, anskaffning, produktion och distribution	- 5 108	- 8 913	- 6 951	- 1 962
Avloppsreningsverk, avloppspumpstationer, slamhantering, reservvattenmätare	- 13 158	- 13 656	- 16 198	2 542
Teknisk chef VA	- 3 256	- 3 630	- 4 439	809
Teknisk chef VA drift och ränta exploateringar Tisaren	- 694	- 257	- 426	169
Totalt	0	0	0	0

Kommentarer till resultatet

Avgiftskollektivet redovisade ett överskott på drygt 2 mnkr som överförts till fonden för skuld till abonnenterna för att resultatutjäma till ett resultat i balans. I fonden finns nu drygt 4 mnkr.

Överskottet mot budget beror främst på lägre kapitalkostnader på grund av att reinvesteringar samt exploateringen av Tisaren har tagit längre tid än beräknat. Förseningen av Tisarens exploatering har samtidigt lett till lägre intäkter för taxor, avgifter och anslutningsavgifter än budgeterat.

Personalkostnaderna var lägre än budgeterat på grund av vakanta tjänster.

Förvaltningen står inför stora investeringar som kommer att innebära högre kapitalkostnader. Den nya taxan väntas skapa förutsättningar för att täcka kostnaderna inom avgiftskollektivet med ökade intäkter.

FRAMTID

Den nationella energikrisen och det säkerhetspolitiska läget i Europa gör att förvaltningen behöver diskutera energieffektiviseringar och aktiviteter för såväl fastigheter och anläggningar som för fordonsbeståndet. Det som främst kommer att påverka förvaltningens ekonomi är energikostnader, drivmedelskostnader och livsmedelskostnader.

Under 2023 ska alla livsmedelsverksamheter klassas om enligt nya nationella regler. En ny taxemodell ska också införas, med enbart efterhandsdebitering inom livsmedelskontrollen.

Bildningsnämnden

Antal ledamöter: 11

Antal anställda: 608

Ordförande: Siw Lunander

Förvaltningschef: Catharina Lindvall-Scharmer

Bildningsnämnden ansvarar för kommunens verksamheter inom utbildning, kultur och fritid, som omfattar dessa områden:

- *Förskola och pedagogisk omsorg*
- *Förskoleklass*
- *Grundskola*
- *Fritidshem*
- *Grundsärskola*
- *Kulturskola*
- *Biblioteksverksamhet*
- *Fritidsverksamhet med tillhörande anläggningar*
- *Kultur- och föreningsverksamhet*
- *Medverkan i Hallsbergs familjecentral*

ÅRETS VERKSAMHET

Efter ett par år med omfattande kommundemensam kompetensutveckling står nu förskolorna och grundskolorna inför ett ökat fokus på varje verksamhets identifierade behov för att förbättra kvaliteten. Stora förändringar har gjorts i det systematiska kvalitetsarbetet för att ge förskolor och grundskolor en tydligare riktning med fokus på att främja alla barns och elevers möjlighet till utveckling och lärande.

Vårterminen 2022 påverkades inledningsvis av covid-19-pandemin och verksamheterna fick till viss del göra avvikelser från ordinarie planering, främst på grund av hög frånvaro bland personalen. Hallsbergs kommuns förskolor och grundskolor var öppna hela vårterminen och verksamheterna har noggrant följt restriktionerna. Trots två svåra år med pandemi och hög frånvaro bland både lärare och elever har betygsnivån i Hallsbergs kommun inte försämrats utan ligger kvar på samma nivå som tidigare.

Barn- och elevantalet i kommunens förskolor och grundskolor fortsätter öka. För att hantera trängseln på förskolorna i centrala Hallsberg är en paviljong på plats vid förskolan Tranängen. Byggandet av den nya förskolan Åkerön har startat och förskolan beräknas bli klar i början av 2024.

Kommunstyrelseförvaltningen har tidigare initierat en kapacitetsutredning som startade med att genomlysas grundskolorna i centrala Hallsberg. Utredningen visar att det finns flera utmaningar på Stocksätterskolan och Långängskolan för att kunna ta emot det beräknade antalet elever framöver.

Förskolorna och skolorna har gjort många insatser för att ge barnen och eleverna möjligheter att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling och efter vårtermin och lovskola var 72 procent av eleverna i årskurs 9 behöriga till yrkesgymnasium.

Allt eftersom pandemin mattats av och restriktioner tagits bort har kulturskolans verksamhet allt mer kunnat återgå till det normala under våren. Flera publika evenemang har återigen kunnat genomföras i mer ordinarie och fysiska former.

Även fritidsavdelningen har återgått till ordinarie verksamhet och fritidsgårdarna har varit välbesökta. Sommarkollet i Motorp genomfördes under tre veckor i juni och var som vanligt fullbelagt. Under året har en ny fritidsgård öppnats, Hug1 i Hjortkvarn, som haft verksamhet i kommunal regi två vardagskvällar i veckan. Idrottsarrangemang kunde också genomföras som planerat under året.

EKONOMI

VERKSAMHET

Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Nämnd	- 264	- 239	- 294	55
Kultur och förening	- 2 809	- 2 841	- 2 985	144
Bibliotek	- 4 725	- 4 948	- 5 279	331
Kulturskola	- 3 298	- 3 219	- 3 636	417
Fritidsgårdar	- 2 106	- 2 508	- 2 737	229
Fritid	- 16 581	- 17 515	- 16 874	- 641
Förskola och öppna förskolan	- 100 265	- 111 770	- 113 999	2 229
Nattis	- 1 543	- 1 360	- 1 178	- 182
Förskoleklass, grundskola, fritidshem	- 177 045	- 188 745	- 181 937	- 6 808
Ledning och administration	- 28 513	- 30 890	- 29 459	- 1 431
Skolskjutsar	- 11 276	- 11 858	- 13 074	1 216
Elevstöd	- 9 932	- 11 414	- 12 827	1 413
Särskilda insatser personal	- 538	- 1 808	- 909	- 899
Modersmålsavdelningen	- 6 010	- 6 396	- 4 810	- 1 586
Ej fördelad budget	0	0	- 2 487	2 487
Totalt	- 364 905	- 395 511	- 392 485	- 3 026

Kommentarer till resultatet

Resultatet för driften år 2022 var ett underskott på drygt 3 mnkr mot budget.

Kultur- och biblioteksverksamheterna lämnade ett överskott som beror på lägre personalkostnader och att projekt inte kunnat genomföras som planerat.

Alléhallen hölls stängd i början av året till dess att smittskyddsläget förbättrades. Besöksfrekvensen börjar närma sig ett normalläge, men fritidsavdelningen har sett en minskning jämfört med åren före pandemin.

Liksom tidigare år har avdelningen kompenserats för sitt intäktstapp på grund av pandemin.

Många av förskolorna redovisade överskott mot budget. Förskolorna inom samma geografiska område samarbetar och hjälper varandra med bemanning. Det var, och är fortfarande, svårt att rekrytera behöriga pedagoger till alla tjänster. Flera av kommunens grundskolor redovisade underskott mot budget. De främsta orsakerna är behov av ökad bemanning för att kunna möta elevers behov. Rektorer påstår att det är allt fler barn/elever som är i behov av särskilt/omfattande stöd, vilket verksamheterna har svårt att möta i den ordinarie organisationen.

Kostnaderna för förskolebarn och elever i annan kommunal eller fristående verksamhet har ökat kraftigt de senaste åren. Utifrån prognosen i delårsbokslutet fick bildningsförvaltningen tillfällig kompensation med 2,5 mkr, men redovisade ändå ett underskott.

Förstärkt ledning på en del grundskolor samt konsultkostnader på ledningssidan bidrog till ett underskott. Delar av året har det funnits vakanta tjänster vad gäller specialpedagoger och kuratorer.

Modersmålsavdelningen redovisade ett underskott. Undervisningen styrs av kursplaner och ämnesplaner för ämnet modersmål. Under hösten intensifierade bildningsförvaltningen arbetet med organisering av studiehandledning och modersmålsundervisning.

VERKSAMHETSMÅTT OCH NYCKELTAL

Bildningsnämnden	2018	2019	2020	2021	2022
Antal barn i förskola	829	861	852	862	847
Antal barn per årsarbetare i förskolan	5,5	5,3	5,3	5,3	5,0
Antal elever i grundskola	1 864	1 871	1 898	1 896	1 904
Antal årsarbetare per 100 elever i skolår 1–9	9,4	7,9	9,9	10,5	9,4
Antal elever i ämneskurs och gruppkurs, kulturskolan	282	329	273	304	297
Antal lån totalt i alla bibliotek i kommunen	56 484	52 869	56 179	44 696	55 587
Antal besökare i huvudbiblioteket, måndag–lördag	59 117	59 489	46 800	34 222	41 355

FRAMTID

Hallsbergs kommun växer, vilket innebär fler barn och elever i verksamheterna. Utmaningen för förvaltningen framåt är att fortsätta ha en verksamhet med hög kvalitet som bidrar till ökad måluppfyllelse för barn och elever. Förvaltningen arbetar för att alla barn och elever som bor i kommunen ska välja kommunens förskolor och skolor.

Det råder fortfarande viss brist på lokaler, även om förvaltningen gör stora insatser för att hitta de bästa lösningarna. Förskolan Åkerön, som precis har börjat byggas, innebär samtidigt behov av mer ledning och administration.

Förvaltningens viktigaste uppgift är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola, det vill säga ge barn och elever de kunskaper, färdigheter och förmågor som krävs för att fungera som medborgare i ett demokratiskt samhälle, och förbereda dem för vidare utbildning och arbetsliv. En viktig förutsättning för att förvaltningen ska lyckas är att kunna rekrytera och behålla personal med rätt kompetens. Det är en utmaning som verksamheterna måste arbeta hårt med för att säkra kompetensförsörjningen framöver.

Framtidens behov av kulturutbud, bibliotek, kulturskola, kulturella och sociala mötesplatser samt lokaler för civilsamhället påverkas av antalet invånare. Det saknas en mötesplats både för civilsamhället och för kommunalt anordnade kulturaktiviteter. Det är en stor utmaning för arrangörer att hitta mötesplatser, så att invånarna kan erbjudas varierande kulturella upplevelser med hög kvalitet.

Beläggningen är hög i kommunens idrottsanläggningar och föreningar börjar uppleva att bristen på tider påverkar deras möjlighet att erbjuda så mycket aktivitet som invånarna efterfrågar. Fritidsgårdsverksamheten Kuben är trångbodd och med större årskullar bland ungdomar behövs större lokaler för att förvaltningen ska kunna organisera verksamheten och hålla en fortsatt hög kvalitet.

Förändringar av statsbidrag påverkar förvaltningens verksamheter mycket eftersom en ganska stor del av grundskola och förskola finansieras av statsbidrag.

Ändringar i skollagen vad gäller utökad lovskola och extra studiestöd innebär ökade kostnader både för mer personal och utökad skolskjuts. Skolverket har gjort en översyn av timplanerna för grundskolan och dessa förändringar medför troligtvis ökade personalkostnader från införandet höstterminen 2024.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Antal ledamöter: 11

Antal anställda: 604

Ordförande: Conny Larsson

Förvaltningschef: Jaana Jansson

Social- och arbetsmarknadsnämndens ansvar omfattar dessa verksamheter:

- *Hjälp och stöd till familjer och deras barn och ungdomar*
- *Stöd till ensamkommande barn*
- *Hjälp och stöd till personer med missbruk eller beroende*
- *Äldreomsorg, hälso- och sjukvård*
- *Insatser till personer med funktionsnedsättning*
- *Integration och arbetsmarknadsfrågor*
- *Förebyggande arbete inom nämndens ansvarsområde*
- *Att delta i samhällsplaneringen för att stärka och hjälpa alla personer som behöver stöd, vård eller rehabilitering*
- *Särskild uppmärksamhet för att ge stöd till barn*

ÅRETS VERKSAMHET

Äldreomsorg

Äldreomsorgen har gjort två organisationsförändringar. Inom centrala Hallsberg har två hemtjänstenheter delats i tre enheter och tre vård- och omsorgsboenden i centrala Hallsberg kommer att slås ihop vid inflyttning till

det nya vårdboendet, Blomsterängen. Ledningen består av två enhetschefer och fyra biträdande chefer.

Enheten för förebyggande arbete har bytt namn till enheten för hälsa och förebyggande arbete. Syftet är att förtydliga enhetens uppdrag. EHFA ska vara motorn inom hela vård- och omsorgen.

Syftet med omorganisationerna är att ge förutsättningar för ett nära och coachande ledarskap och öka den enskildes självständighet.

Individ- och familjeomsorg, IFO

Individ- och familjeomsorgen har infört ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Verksamheten har upprättat och reviderat rutiner, processer, riktlinjer och arbetsmetoder. Kvalitetsledningssystemet ska bidra till en tydlighet för medarbetare och chefer där underlag som exempelvis domar, rutiner, checklistor och liknande ska finnas på samma plattform.

Hallsbergs kommun har blivit beviljad statsbidrag för metoden Bostad först, och kommunen ska undersöka möjligheten att starta en sådan verksamhet. Social- och arbetsmarknadsnämnden beslutade i december att kommunen ska införa metoden Bostad först i projektform under ett år för att sedan efter utvärdering eventuellt införa metoden i ordinarie verksamhet.

År 2022 minskade antalet anmälningar som gäller vuxna jämfört med 2021. Däremot ökade antalet ansökningar om vård och behandling betydligt.

Insatser för anhöriga och klienter på öppenvården Stegen ökade 2022 jämfört med 2021. Det beror bland annat på att öppenvården Stegen utökade målgruppen som erbjuds individuellt anpassad behandling.

Insatser med anledning av våld i nära relation (VINR) har haft samma omfattning som föregående år. Däremot minskade antalet placeringar på skyddat boende. Analysen är att skyddsbehoven i dessa ärenden inte varit lika stora och att IFO har kunnat erbjuda mer insatser på hemmaplan. Att personer som får insats kan fortsätta med sitt liv i hemkommunen kan vara viktigt för att även fortsättningsvis kunna vara en del av samhället.

Utbetalningarna till kommuninvånare som behöver försörjningsstöd minskade och det gäller även antalet insatser inom ekonomiskt bistånd. IFO har även skapat en god samverkan med Arbetsförmedlingen genom täta samverkanskontakter.

Verksamheten för personer med funktionsnedsättning, VFF

Verksamheten för personer med funktionsnedsättning har kommit långt i arbetet med att hjälpa brukare till självständiga liv utifrån individens önskemål.

Arbetet med arbetsmodellerna, löpande uppdatering av genomförandeplanerna, Smart-mål 2 och brukarkollegium 3 fortsätter framgångsrikt. Ett av kommunens boenden har husmöten minst två gånger om året, och de boende är med och bestämmer gemensamt vilka aktiviteter de vill göra och vad de vill äta.

Daglig verksamhet gjorde under våren en omorganisation för personal och brukare på Träffen och Sörängen. Medarbetarnas fokus har därför handlat om den nya organisationen, deltagare som ska skolas in, uppdateringar av genomförandeplaner med mera.

Under året har verksamheten startat 15 nya ärenden inom boendestöd och avslutat 15 ärenden. Av dessa 15 är det nio brukare som inte längre har något behov av boendestöd, fyra har avslutat stödet på egen begäran och två har flyttat från kommunen.

Inom sysselsättning har fem nya ärenden startat upp och två har avslutats. En person har gått till anställning och en har valt att avsluta på egen begäran.

Fokus för personlig assistans har varit att skapa goda förutsättningar för den nya arbetsgruppen, skriva genomförandeplaner och upprätta nya rutiner.

Gruppbestäder och personlig assistans har haft svårt med rekrytering av semestervikarier. Några semestervikarier hoppade av under pågående vikariat men sammantaget klarade man bemanningen under semesterperioden.

Arbetsmarknad och integration

2022 var ett år av utveckling på AMI. Efter att verksamheten haft tre tillfälliga chefer de senaste åren tillsattes en verksamhetschef i mars 2022. Flera viktiga samverkansområden har återupptagits, till exempel med Arbetsförmedlingen, SFI, civilsamhället och försörjningsstöd. Flera nya medarbetare har rekryterats och arbetsgruppen blev fulltalig i oktober 2022.

Verksamheten erbjuder nu deltagarna ett bredare utbud med bland annat schemalagda aktiviteter, som cv-stuga, språkstöd, digitalisering, egen produktion, studiebesök och praktik inom främst kommunala verksamheter. Integrationsenheten har som mål att erbjuda sysselsättning från dag ett vid ankomst till Sverige för att motverka segregering och stärka etableringen i samhället. De nya medborgarna erbjuds stöd i AMI:s ordinarie verksamhet

omgående. Integrationsenheten har även tagit emot ett stort antal skyddsbehövande från Ukraina och de har med stöd av AMI tagit del av föräldraskapsutbildningen Föräldraskap i Sverige samt språkkurs.

Inom kommunens aktivitetsansvar, KAA 4 , tillkom 28 nya deltagare, av dessa har sex gått vidare till studier, två till arbete och tre har flyttat från kommunen.

EKONOMI

VERKSAMHET

Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Förvaltningsgemensamt	2 479	- 4 564	- 5 515	951
Äldreomsorg	- 209 080	- 217 677	- 212 549	- 5 128
Verksamheten för funktionshindrade	- 81 227	- 85 506	- 83 908	- 1 598
Individ- och familjeomsorg	- 50 084	- 51 901	- 54 575	2 674
Arbetsmarknad och integration	- 4 728	- 3 294	- 4 359	1 065
Totalt	- 342 640	- 362 942	- 360 906	- 2 036

Kommentarer till resultatet

Resultatet för driften år 2022 var ett underskott på drygt 2 mnkr.

Inom äldreomsorgen pågår en omorganisation för att äldreomsorgen ska bli mer effektiv. Fler enhetschefer med färre medarbetare att ansvara för väntas ge effekter som minskad frånvaro och bättre arbetsmiljö. De nya enhetscheferna finansieras främst genom att man minskar antalet administrativa assistenter.

Inför 2022 beslutade nämnden att äldreomsorgen skulle spara 2 mnkr, och minskade äldreomsorgens budget med 2 mnkr. Området redovisade ett budgetunderskott med 5 mnkr, vilket framför allt beror på höga personalkostnader inom hemtjänsten och ökade kostnader för personalhygien. Inför sommaren var det extra svårt att få tag på vikarier, vilket medfört att verksamheten hyrt in undersköterskor från bemanningsföretag till en merkostnad på 0,5 mnkr. Behovet att hyra in sjuksköterskor har fortsatt 2022 och bidrog till äldreomsorgens underskott med 1 mnkr.

Verksamheten för funktionshindrade har köpt externa platser i gruppboheter för 12 mnkr, vilket genererat 3 mnkr i underskott, medan köp av korttidsplatser genererat överskott. Personlig assistans redovisade ett överskott mot budget då antalet brukare med LSS-beslut var färre än budgeterat.

Individ- och familjeomsorgen redovisade ett överskott som framför allt beror på låga kostnader för ekonomiskt bistånd. Enheten redovisade ett underskott på 2 mnkr för placeringar och öppenvård, medan försörjningsstödet redovisade 3,8 mnkr i överskott.

Arbetsmarknad och integration lämnade ett budgetöverskott på grund av lägre personalkostnader än budgeterat.

VERKSAMHETSMÅTT OCH NYCKELTAL

	2018	2019	2020	2021	2022
Antal brukare i hemtjänst (exklusive larm, mattjänst)	230	235	270	286	302
Beläggningsgrad totalt, i genomsnitt, %	75	77	80	80	81
Beläggningsgrad brukartid, i genomsnitt, %	78	56	60	61	62
Försörjningsstöd, belopp, tkr	4 442	6 997	10 219	9 323	5 489
Antal hushåll med försörjningsstöd under året	296	255	264	291	162
Genomsnittlig bidragstid med försörjningsstöd, månader	7,9	5,3	5,8	5,8	3,8
Andel heltidsarbetande i förvaltningen, %	59	63	73	75	77

FRAMTID

Förvaltningen arbetar för individens självständighet genom att göra dem delaktiga och ha ett förebyggande förhållningssätt med fokus på ständigt lärande, kvalitet och hemmaplanslösningar. Det når förvaltningen genom att ha professionell personal och effektiva arbetssätt. De största utmaningarna för förvaltningen är att rekrytera, behålla och kompetensutveckla personalen.

Regeringen håller på att se över flera lagar, bland annat planeras att införa en äldreomsorgslag som ska komplettera socialtjänstlagen. Vilka konsekvenser det kan få för verksamheterna är osäkert i nuläget.

Kommuner och regioner står inför ett tufft budgetläge kommande år. Förvaltningen påverkas exempelvis om statsbidrag minskar eller tas bort,

eftersom de utgör viktiga bidrag till vissa verksamheter. Social- och arbetsmarknadsförvaltningen har förstärkt bemanningen, utbildat personal och arbetat med olika projekt med hjälp av statsbidrag.

Förvaltningen har en del projekt igång i samverkan med bildningsförvaltningen, som finansieras genom medel från integrationsfonden och sociala investeringsfonden. Beroende på beslut som fattas framöver behöver förvaltningarna i dialog med verksamheterna ta ställning till hur arbetet ska organiseras.

Kommunens nya vård- och omsorgsboende, Blomsterängen, kommer att stå klart 2023, vilket innebär att tre av kommunens vård- och omsorgsboenden flyttas till ett gemensamt boende.

Hemtjänsten står inför stora utmaningar. Att kunna möta personer med högre krav och fler multisjuka patienter kräver både kompetens och en tydlig organisation.

En förväntad utveckling är att kostnaderna för försörjningsstöd kan öka utifrån den rådande situationen med inflation, ökade kostnader och arbetsmarknadens svängningar. Andra utmaningar som individ- och familjeomsorgen står inför är att skapa bra hemmaplanslösningar för att förhindra placeringar som många gånger blir väldigt kostsamma.

Det pågår ett generationsskifte på gruppboendena, med allt äldre brukare som kräver mer omvårdnad. De brukare som är yngre och är mer delaktiga i samhället kräver också personalresurser, men på ett helt annat sätt.

Arbetsmarknads- och integrationsenheten ser en utveckling mot att det behövs mer omfattande insatser för att hjälpa människor att kunna få ett arbete. Det gäller kommuninvånare med språkproblem, låg utbildning, utrikesfödda kvinnor samt de som har olika funktionsvariationer. Förändringen av Arbetsförmedlingen innebär även att det direkta stödet till dessa människor läggs över på kommunen, vilket blir en utmaning på sikt.

Kommunfullmäktige och övriga nämnder

Kommunfullmäktige

Antal ledamöter: 45

Ordförande: Hans Karlsson

Revision

Antal ledamöter: 6

Ordförande: Siv Palmgren

Valnämnd

Antal ledamöter: 7

Ordförande: Niklas Nilsson

Myndighetsnämnd

Antal ledamöter: 3

Ordförande: Hans Karlsson

Kommunfullmäktige och övriga nämnder omfattar dessa verksamheter:

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och beslutar bland annat om budget, taxor och avgifter samt markutnyttjande av olika slag. Kommunfullmäktige sammanträder 7–10 gånger om året. Alla sammanträden är öppna för allmänheten.

Kommunrevisorernas uppgift är att granska kommunen och att fungera som en del av den demokratiska kontrollen. Revisionen är partipolitiskt neutral och arbetar i samverkan med en helhetssyn över partigränserna. Valnämnden ansvarar för att allmänna val (val till riksdag, regionfullmäktige och kommunfullmäktige) och val till Europaparlamentet genomförs på ett riktigt sätt.

ÅRETS VERKSAMHET

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige genomförde sju (sju år 2021) sammanträden, och beslutade i 159 (120) ärenden. Här redovisas de större ärenden, riktlinjer och dokument som fullmäktige behandlade och beslutade om:

- Bokslut och årsredovisning 2021 för Hallsbergs kommun och koncernen samt beslut om ansvarsfrihet revisionsberättelse för år 2021

- Särredovisning av vatten- och avloppsverksamheten 2021
- Tillägg till aktieägaravtal i Vätternvatten AB
- Attestreglemente
- Tertialrapport 2022
- Gemensamma planeringsförutsättningar 2023–2025
- Delårsrapport 2022
- Reglementen för alla nämnder
- Val av fullmäktiges presidium för mandatperioden 2023–2026
- Val av fullmäktiges valberedning för mandatperioden 2023–2026
- Utökad borgen för Sydnärkes Utbildningsförbund
- Kommunalt partistöd 2023
- Avtallstaxa 2023
- Ändrad styrelsesammansättning i Hallsbergs bostadsstiftelse, Hallbo
- Taxehöjning och ny taxekonstruktion för VA-brukningsavgifter 2023
- Extraval av nämndemän
- Fastighetsförsäljning av Hallsberg Signalen 6, del av Hallsberg Ulvsätter 2:4 samt del av Kumla Äpsätter 1:19
- Beslut om webbsändning av kommunfullmäktiges sammanträden
- Skattesats för Hallsbergs kommun 2023
- Mål och budget 2023 och flerårsplaner 2024–2025
- Val till alla nämnder inför ny mandatperiod

Revision

Revisorerna genomförde sedvanliga granskningar av delårsrapport och bokslut, och gjorde dessutom följande granskningar:

- Delegationsordningarna
- Underhåll av fastigheter och anläggningar
- Behörigheter
- Nulägesanalys av de kommunala kärnverksamheterna

Valnämnd

Valnämnden genomförde fyra sammanträden under året med fokus på valet 2022. Nämnden beslutade om förtidsröstningslokaler, vallokaler, ambulerande röstmottagare, annonseringar, utbildningar och informationsmöten. Nämnden beslutade även om gallring av fysiska handlingar som finns i digitala arkiv, och gjorde en risk- och sårbarhetsanalys inför valet.

Sydnärkes överförmyndarnämnd

Nämnden ansvarar för tillsyn över godmanskap, förvaltarskap och förmyndarskap. I arbetet ingår utredningar, ekonomisk granskning, rekryteringar, utbildningar samt att ge stöd för ställföreträdare. Medlemskommunerna är Askersund, Hallsberg, Kumla, Laxå och Lekeberg. Överförmyndarkansliet finns i Kumla, som är värdkommun för den gemensamma nämnden. Nämnden består av fem ledamöter och fem ersättare.

Ärendemängden har ökat mer än förväntat, vilket framför allt beror på en ökning av antalet övriga ärenden. Nämnden arbetar för att digitalisera verksamheten i så stor utsträckning som möjligt och på så sätt minska pappersanvändningen.

Myndighetsnämnden

Myndighetsnämnden tar beslut i ärenden som handlar om myndighetsutövning, där det är kommunen eller nämnden själv som är part. Syftet är att undvika jäv. Det kan till exempel handla om bygglov eller ett föreläggande om åtgärd i en livsmedelsverksamhet.

EKONOMI

DRIFT

Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Kommunfullmäktige	- 361	- 371	- 610	239
Revision	- 685	- 674	- 690	16
Valnämnd	- 17	- 586	- 650	64
Överförmyndare	- 2 310	- 2 336	- 2 400	64
Myndighetsnämnd	- 13	- 13	0	- 13

Kommentarer till resultatet

Kommunfullmäktige och övriga nämnder redovisade alla överskott utom myndighetsnämnden som redovisade ett mindre underskott. Kommunfullmäktiges överskott uppgick till 239 tkr och berodde på att fullmäktige genomförde färre sammanträden än budgeterat.

Sammanställd redovisning

Sammanställda räkenskaper

I den sammanställda redovisningen ingår de bolag, stiftelser och kommunalförbund där kommunen har ett väsentligt inflytande. Om kommunen eller förbundet har minst 20 procent av rösterna anses den ha ett väsentligt inflytande. Nerikes Brandkår ingår, trots att förbundets andel endast är 7,5 procent. Verksamheten drivs som ett kommunalförbund och kommunen anses ha ett väsentligt inflytande.

Hallsbergs Bostadsstiftelse, Hallbo, äger och förvaltar bostäder i nästan alla kommunens tätorter. I Hallsberg och Sköllersta äger och förvaltar stiftelsen även kommersiella lokaler.

Hallsbergs Bostads AB, HBAB, ägs av Hallsbergs kommun och har i uppdrag att köpa, äga, bebygga, förvalta, förädla och sälja fastigheter i kommunen.

Sydnärkes Utbildningsförbund, med medlemskommunerna Askersund, Hallsberg och Laxå, ska tillhandahålla gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, yrkesvux, särskild utbildning för vuxna (särsvux) och uppdragsutbildning. Uppdraget omfattar alla utbildningar i egen regi och dem som köps hos andra utbildningssamordnare, såväl kommunala som fristående.

Nerikes Brandkår är ett kommunalförbund där flera av länets kommuner samverkar om en gemensam räddningstjänst. Örebro, Kumla, Lekeberg och Hallsberg har varit med sedan starten 1998. Under resans gång har de fem kommunerna Laxå, Askersund, Nora, Lindesberg och Ljusnarsberg kommit med.

Sydnärkes kommunalförbund ska ansvara för avfallshantering och övriga uppgifter kring insamling och behandling av avfall, samt den myndighetsutövning som kommunerna är skyldiga att utföra enligt miljöbalken. Medlemskommunerna är Askersund, Laxå, Lekeberg och Hallsberg.

Övriga intressebolag

Hallsbergs kommun är också delägare i företag och organisationer som inte ingår i den sammanställda redovisningen. Dessa är Kommuninvest ekonomisk förening, Stiftelsen Yrkeshögskolan Sverige och Vätternvatten AB.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER

Hallsbergs Bostadsstiftelse, Hallbo

2022 blev omställningens år för Hallbo. För att kunna satsa på underhåll i form av ROT-renoveringar sålde Hallbo 477 lägenheter och ett större antal lokaler den 1 augusti till SIBE Förvaltning AB. Inför försäljningen gjordes ett intensivt arbete med prospekt, indikativa bud, utvärdering av bud samt beslut om köpare. Due diligence-processen genomfördes under våren och avslöpte väl. Hallbo samarbetade i försäljningen med Catella som transaktionskonsult, advokatbyrån Delphi för kontraktsutformning med mera samt PwC om skatte- och momsregler. Våren 2022 var en turbulent tid i omvärlden vilket påverkade prisnivån i många fastighetstransaktioner. Hallbos köpare stod dock fast vid sitt indikativa bud – något som blev positivt för Hallbo. Bedömningen är att stiftelsen fått in tillräckligt med likvida medel för att dels kunna fortsätta med ROT-renovering enligt plan, lösa delar av låneskulden vid förfall och dels ha en del pengar kvar i kassan för att kunna satsa på energieffektivisering och eventuellt nyproduktion.

En annan del i försäljningen var att SIBE valde att köpa alla förvaltningstjänster av Hallbo. För Hallbo innebar det att bolaget kunde behålla personalstyrkan. Hyresgästerna gynnas också såtillvida att de möter samma personal som tidigare. SIBE behöver inte bygga upp en ny organisation, så den valda lösningen är positiv ur flera perspektiv. En klausul i

köpeavtalet säger att SIBE inte kan sälja vidare fastigheterna under en tid av fyra år med mindre än att Hallbo godkänner detta. Det bidrar till kontinuitet och långsiktighet vilket gynnar Hallsberg som kommun.

I samband med försäljningen färdigställdes de sista delarna av ROT-projektet på Regnbågen, då fastigheterna kom att ingå i den portfölj som såldes. Under hösten har Hallbo startat ROT- renovering i Pålsboda och använt ramavtalsleverantörer för att få fram en aktuell kostnadsbild. Detta och kommande ROT-projekt omfattar huvudsakligen byten av stammar och el, men också en del standardhöjningar av ytskikt, badrum och kök. Bolaget genomför samtidigt energieffektiviseringsåtgärder anpassade till fastigheternas behov och möjligheter.

Hallsbergs Bostads AB, HBAB

Kommunstyrelsen har beslutat att ge HBAB i uppdrag att utreda ombyggnationen av tillagningskök och matsal på Sköllergården. I detta omfattande projekt kommer man att se över ventilationen och energifrågor.

HBAB har planerat och påbörjat anpassningen av lokaler på Werners Backe under sista delen av året. Boendet kommer att flyttas till nya Blomsterängen och kontorsverksamhet kommer att flytta in.

Sydnärkes Utbildningsförbund

De ekonomiska utmaningarna har varit påtagliga för förbundet sedan 2018. En orsak är uteblivna intäkter från Migrationsverket för de kostnader som förbundet begärt ersättning för. Sedan 2018 har förbundet gjort effektiviseringar och kostnadsminskningar inom alla områden. De totala kostnaderna har minskat med 23 mnkr.

Nerikes Brandkår

Utbyggnad i Byrsta

I slutet av 2022 invigdes en mycket lyckad utbyggnad av brandstationen i Byrsta. Nu står nya moderna lokaler färdiga för rengöring och service av brand- och rökskyddsmateriel.

En stor del av Nerikes Brandkårs övningsverksamhet är förlagd till Byrsta, vilket har gjort att hanteringen av kontaminerad utrustning ökat på stationen de senaste åren. Det ställer nya krav på arbetsmiljön och utbyggnaden har skapat bättre förutsättningar för att undvika cancerrisker.

Ny tillsynsplan

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tidigare uppmärksammat att Sveriges kommuner bedriver tillsynsverksamhet på olika sätt, exempelvis vad gäller planering av verksamheten, hantering av enskilda tillsynsärenden samt hur man följer och tar tillvara erfarenheter. MSB har därför tagit fram nya föreskrifter, och med anledning av detta har brandkårens direktion antagit en ny tillsynsplan för brandkårens olycksförebyggande verksamhet, som följer de nya föreskrifterna.

Många utbildningsinsatser

Den externa utbildningsverksamheten som Nerikes Brandkår bedriver omfattar främst utbildning av kommunernas personal och elever inom vård, omsorg och skola, där grundläggande brandkunskap och hjärt-lungräddning oftast efterfrågas.

Utöver detta tillhandahåller brandkåren även utbildning för personal på företag med riskfylld verksamhet samt olika specialutbildningar utifrån kundernas önskemål. Brandkåren utbildade drygt 7 400 personer under året.

Sydnärkes kommunalförbund, SKF

Under året har verksamheten omstrukturerats till en tydligare och modern organisation. Den långa perioden där stora byggprojekt tog alla resurser är i sitt slutskede, men det väntar också en period med stora kostnader kopplade till de nya fastigheterna.

Utökningen av insamlingsuppdraget tillsammans med Laxå och Askersund ledde till att antalet chaufförer ökade och med det även driftsäkerheten. Söpbilen som hanterar insamlingen i de centrala delarna av Hallsbergs kommun ersattes med en ny.

Året har präglats av ett osäkert ekonomiskt läge och SKF har ägnat mycket arbete åt att mäta verksamheten och försöka prioritera bland alla åtgärder. Nya konkreta och mätbara mål har tagits fram med fokus på de aktiviteter som bedöms vara viktigast.

SKF har gjort ett stort arbete med att skapa en ny anda av entreprenörskap och kostnadsmedvetenhet. Målet är att alla medarbetare ska kunna fatta beslut i sin vardag och att det ska leda till att verksamheten blir mer flexibel och anpassningsbar.

EKONOMI

Årets resultat för den sammanställda redovisningen var ett överskott med 113 mnkr (86 mnkr 2021).

Hallsbergs Bostadsstiftelse visade ett plus på 66 mnkr att jämföra med det budgeterade resultatet som var 64 mnkr.

Hallsbergs Bostads AB, HBAB, redovisade ett plus på 1 mnkr. Under hösten har priset på el och fjärrvärme, räntekostnader samt inflation påverkat resultatet 2022. Det budgeterade resultatet efter skatt var 2 mnkr.

Sydnärkes Utbildningsförbund redovisade ett minus på 4 mnkr och Nerikes Brandkår ett plus på 2 mnkr. Sydnärkes kommunalförbund redovisade ett nollresultat efter justering mot resultatutjämningsfonden.

Den effektivisering av Sydnärkes utbildningsförbunds alla verksamheter som pågått sedan 2018 fortsatte 2022. Vid årets ingång hade förbundet 5,3 mnkr att hantera för en budget i balans. Dock pekade prognosen för 2022 mot ett underskott på 3,6 mnkr. Kostnaderna ökade kraftigt under årets sista månader och underskottet blev till slut drygt 4 mnkr.

Nerikes Brandkår redovisade ett överskott på 1,8 mnkr, vilket var 1,4 mnkr bättre än budgeterat. Överskottet beror bland annat på högre intäkter för obefogade larm, externa avtal och externutbildning. För att möta de ökade kostnaderna för bland annat drivmedel har andra verksamheter haft en stor återhållsamhet, särskilt under senare delen av året.

Sydnärkes kommunalförbund redovisade ett nollresultat efter avsättning till resultatutjämningsreserv. Varje kommuns avfallshantering ska finansieras med kommunens egen taxa, som bestäms av kommunfullmäktige. Kommunalförbundet redovisar skulderna som fordran på varje avfallskollektiv. Det innebär att kommunalförbundet inte redovisar något eget kapital.

Företag Belopp i tkr	Ägarandel	Årets resultat	Resultat- påverkande för sammanställda	Balans- omslutning	Eget kapital	Soliditet
Hallsbergs kommun		48 467	48 467	1 078 238	467 431	43,35 %
Hallsbergs Bostadsstiftelse	100 %	65 519	65 519	695 472	195 423	28,10 %
Hallsbergs Bostads AB	100 %	949	949	314 143	13 198	4,20 %
Hallsbergs Kommunhus AB	100 %			100	50	50,00 %
Sydnärkes Utbildningsförbund	50,32 %	- 4 093	- 2 060	259 746	18 368	7,07 %
Nerikes Brandkår	7,50 %	1 787	134	165 515	30 549	18,46 %
Sydnärkes kommunalförbund	38,60 %	0	0	156 368	0	
SUMMA		112 629	113 009	2 669 582		

PROGNOS OCH FRAMTID

Hallsbergs Bostadsstiftelse, Hallbo

Hallbos försäljning av lägenheter möjliggör nödvändiga satsningar på ROT-renoveringar av resterande bestånd, satsningar på energieffektiviseringar, lösen av en del av låneskulden samt eventuellt en satsning på viss nyproduktion.

Den största utmaningen i närtid är att få den löpande driften att gå ihop. Omvärldsförändringar som skenande priser på el och fjärrvärme, högt inflationstryck, kraftiga räntehöjningar och mycket otillfredsställande resultat i hyresförhandlingarna gör att åren 2023–2025 ser bekymmersamma ut. Tyvärr har Hallbo väldigt små möjligheter att påverka detta.

Hallsbergs Bostads AB, HBAB

HBAB:s utmaning det kommande året är att hålla budget. Precis som för Hallbo finns stor osäkerhet kring skenande priser på el och fjärrvärme, vilket också skapar osäkerhet för den löpande driften.

Sydnärkes Utbildningsförbund

Flera faktorer får särskilt stor betydelse för förbundet kommande år. Antalet ungdomar i gymnasieåldern i medlemskommunerna ökar, vilket medför ökade kostnader oavsett om ungdomarna är elever på Alléskolan eller väljer en annan skola. Meritvärdena från kommunernas grundskolor har sjunkit ytterligare, vilket ökar behoven av särskilda insatser i gymnasieskolan. Fler ungdomar saknar gymnasiebehörighet, vilket leder till längre studietid och fler stödåtgärder.

Förbundet har de senaste åren haft låga finansiella kostnader, men framöver kommer de att öka på grund av högre räntor.

Skolan måste erbjuda ökad undervisningstid för elever på yrkesprogrammet, och utbildningsskulden, det vill säga de insatser som krävs för att kompensera elevers utbildningstapp under pandemin, kommer att vara stor även 2023.

Nerikes Brandkår

Brandkårens främsta fokusområden 2023 är att

- Arbeta med jämställdhet och mångfald
- Fortsätta utveckla den operativa ledningen i Räddningsregion Bergslagen
- Genomföra utbildning för räddningspersonal i beredskap (RIB), i egen regi eller via MSB
- Planera för räddningstjänst under höjd beredskap
- Minska miljörisker vid brandsläckning
- Utveckla den operativa planeringen för olika risker.

Sydnärkes kommunalförbund

År 2023 inleder den nya mandatperioden och med det har förbundet en ny direktion med nya medlemmar och många nya idéer.

Året kommer att präglas av effektiviseringsarbete. Ett projekt är digitalisering av administrationen och styrningen av bilarna som sköter både insamling av slam och det kommunala avfallet.

Alla kommuners återvinningscentraler ska öppnas för så kallat grönt kort, vilket ökar tillgängligheten för kommuninvånarna och möjliggör effektivare bemanning. Grönt kort gör att anläggningar kan drivas delvis obemannade.

Alla funktioner i förbundet behöver delta i förberedelserna för starten av insamlingen av alla förpackningar från återvinningsstationerna.

I den regionala samverkan ska man ta fram ett beslutsunderlag för fastighetsnära insamling av förpackningar från privata hushåll i framtiden. Om förbundet ska kunna ta fram en fullfjädrad lösning inför 2027 behöver varje kommun fatta ett principbeslut under 2023.

Driftredovisning

Nämnd/styrelse Belopp i tkr	Bokslut 2021	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Kommunfullmäktige	- 361	-	- 371	- 371	- 610	239
Kommunstyrelsen	- 190 172	10 233	- 199 418	- 189 185	- 212 128	22 943
därav gemensam verksamhet:	- 51 869	10 207	- 54 302	- 44 095	- 66 057	21 962
därav transfereringar	- 138 303	26	- 145 116	- 145 090	- 146 071	981
Drift- och servicenämnd	- 39 161	224 551	- 273 769	- 49 218	- 44 327	- 4 891
Bildningsnämnd	- 364 905	89 690	- 485 201	- 395 511	- 392 485	- 3 026
Social- och arbetsmarknadsnämnd	- 342 640	101 768	- 464 710	- 362 942	- 360 906	- 2 036
Taxe- och avgiftsnämnd	0	4 804	- 4 804	0	0	0
Revision, Valnämnd, Överförmyndarnämnd	- 3 025	2 097	- 5 705	- 3 608	- 3 740	132
Summa nämnder	- 940 264	433 143	- 1 433 979	- 1 000 835	- 1 014 196	13 361
Finansiering	1 013 737	1 111 279	- 61 977	1 049 303	1 031 196	18 107
TOTALT	73 473	1 544 423	- 1 495 955	48 467	17 000	31 467

Investeringsredovisning

Investeringsbudget 2022

Nämnd / verksamhet Belopp i tkr	Netto- utgifter 2021	Inkomster 2022	Utgifter 2022	Netto- utgifter 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget
Inventarier – kommunstyrelsen	- 283	0	- 117	- 117	- 2 000	1 883
Strategiska investeringar 2022	- 3 591	0	0	0	- 72 230	72 230
Kommunstyrelsen totalt	- 3 874	0	- 117	- 117	- 74 230	74 113
Kommunstyrelsen exploatering	0	0	- 564	- 564	- 27 500	26 936
Drift- och servicenämnden investeringar	- 10 825	992	- 6 719	- 5 727	- 9 777	4 050
Drift- och servicenämnden, strategiska inv	- 17 233	0	- 26 016	- 26 016	- 52 021	26 005
VA-vht, avgiftsfinansierad vht	- 23 604	631	- 21 346	- 20 715	- 61 773	41 058
Drift- och servicenämnden totalt	- 51 662	1 623	- 54 081	- 52 458	- 123 571	71 113
Bildningsnämnden	- 1 661	0	- 2 717	- 2 717	- 3 408	691
Social- och arbetsmarknadsnämnden	- 1 195	0	- 4 565	- 4 565	- 17 429	12 864
Totala investeringar 2022	- 58 392	1 623	- 62 044	- 60 421	- 246 138	185 717

Redovisning av större investeringsprojekt 2022

Projekt, belopp i tkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Förskola söder	- 9 378	- 27 000	17 622
Exploatering Samsala 2 B+C	- 8 211	- 5 255	- 2 956
Sydnärkehallen kylmaskin	- 8 753	- 7 858	- 895
Sanering VA-nät	- 5 570	- 7 400	1 830
Exploatering Samsala 2 B+C	- 5 329	- 7 049	1 720
Inventarier och data (SAN)	- 3 235	- 5 529	2 294
Exploatering VA-nät Toskabäcken	- 2 706	0	- 2 706
Parkering kommunhuset	- 2 062	- 2 000	- 62
Tisaren sjövattnledning	- 1 646	- 4 439	2 793
Avloppsreningsverk	- 1 106	- 7 140	6 034
Inventarier (BIN)	- 1 097	- 1 365	268
Byggnadsansluten utrustning (SAN)	- 1 030	- 11 500	10 470
Trafiksäkerhetsobjekt	- 1 002	- 1 000	- 2
Maskiner kök	- 1 004	- 1 587	583
Summa större investeringsprojekt 2022	- 52 129	- 89 122	36 993

Redovisning av exploateringsinvesteringar 2022

Projekt, belopp i tkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Exploatering Samsala 3		- 1 500	1 500
Exploatering Rala 4		- 1 000	1 000
Exploatering Kvarsätter	- 139	- 1 000	861
Exploatering N Tälleleden	- 255	- 15 200	14 945
Exploatering övrigt	- 170	- 3 000	2 830
Exploatering – verksamhet		- 5 800	5 800
Exploatering – bostäder		- 2 500	2 500
Detaljplan Söder Tälleleden		- 500	500
Exploatering Samsala 2 B+C	- 5 329	- 7 049	1 720
Exploatering skattefinansierad verksamhet	- 5 893	- 37 549	31 656
Exploatering VA-nät Toskabäcken	- 2 706		- 2 706
Tisaren sjövattnledning	- 1 646	- 4 439	2 793
Exploatering Kvarsätter	- 126	- 1 300	1 174
Exploatering Samsala 2 B+C	- 8 211	- 5 255	- 2 956
Exploatering Norr Tälleleden	- 226	- 5 800	5 574
Kävestakorset	- 172	- 8 500	8 328
Exploatering Söder Tälleleden	- 229	- 500	271
Utbyggnad VA-nät Tisaren		- 4 561	4 561
Exploatering ofördelat		- 13 600	13 600
Exploatering avgiftsfinansierad verksamhet	- 13 316	- 43 955	30 639
Totalt överföring investeringsmedel 2021–2022	- 19 209	- 81 504	62 295

Redovisning av övriga VA-investeringar

Projekt, belopp i tkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Inköp maskiner och fordon – VA		– 2 053	2 053
Inköp maskiner och fordon – rörnät	– 598	– 500	– 98
Nödvattenrum (ny lokal 2019)		– 600	600
Sanering VA-nät	– 5 570	– 7 400	1 830
Avloppsreningsverk	– 1 106	– 7 140	6 034
Ågatan Hjortkvarn	– 125	– 125	0
Summa VA-verksamhet	– 7 399	– 17 818	10 419

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Avvikelse	Koncern 2022	Koncern 2021
Verksamhetens intäkter	2	287	305	0	287	502	534
Jämförelsestörande intäkter						68	
Verksamhetens kostnader	3	- 1 282	- 1 209	- 1 007	- 275	- 1 465	- 1 388
Avskrivningar	4	- 36	- 38	- 33	- 3	- 65	- 68
Verksamhetens nettokostnader		- 1 031	- 942	- 1 040	9	- 960	- 922
Skatteintäkter	5	758	724	751	7	758	724
Generella statsbidrag och utjämning	6	322	291	310	12	322	291
Verksamhetens resultat		49	73	21	28	- 162	93
Finansiella intäkter	7	3	3	1	2	4	2
Finansiella kostnader	8	- 4	- 3	- 6	2	- 12	- 9
Resultat efter finansiella poster		48	73	17	31	113	86
Extraordinära poster (netto)							
Årets resultat		48	73	17	31	113	86

BALANSKRAVSUTREDNING

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Utfall 2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	48	73
Avgår: realisationsvinster, mark, byggnader och tekniska anläggningar	0	- 6
Avgår: realisationsvinster maskiner och inventarier	0	0
Avgår: realisationsvinster, aktier och andelar	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	48	67
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)	- 8	- 7
Balanskravsresultat	40	60

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	742	730	1 426	1 777
Maskiner och inventarier	9	41	32	56	45
Finansiella anläggningstillgångar	10	37	36	14	14
Summa anläggningstillgångar		821	798	1 496	1 836
Omsättningstillgångar					
Förråd med mera	11	7	6	7	6
Kortfristiga fordringar	12	151	103	172	136
Kassa och bank	13	100	117	570	201
Summa omsättningstillgångar		258	226	749	343
SUMMA TILLGÅNGAR		1 078	1 024	2 245	2 179
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	14	467	419	664	552
därav årets resultat		48	73	113	86
därav resultatutjämningsreserv		52	52	52	52
därav övrigt eget kapital		367	294	499	414
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	15	87	87	94	94
Andra avsättningar	16	10	10	11	12
Summa avsättningar		97	97	105	106

Belopp i mnkr	Not	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Skulder					
Långfristiga skulder	17	230	257	1 027	1 211
Kortfristiga skulder	18	284	251	449	310
Summa skulder		514	508	1 476	1 521
SUMMA					
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 078	1 024	2 245	2 179
Panter och ansvarsförbindelser	19	1 264	1 335	427	432
<i>Ansvarsförbindelser:</i>					
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna		288	312	324	349
Övriga ansvarsförbindelser		976	1 023	103	83

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Not	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		48	73	113	86
Justering för av- och nedskrivningar		36	38	65	68
Justering för avsättningar		5	12	6	17
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	20	-2	8	-70	14
Medel från verksamheten före förändringar av rörelsekapital		87	131	114	185
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	12	-48	-25	-37	-28
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager		0	0	-	-
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	18	35	-17	27	-23
Kassaflöde från den löpande verksamheten		74	89	104	134
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-61	-58	-100	-204
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		2	-	445	-20
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		-	-	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-58	-58	345	-224
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		-	-	1	107
Amortering av skuld		-33	-30	-81	-1
Långfristig skuld investeringsbidrag		-	-	-	-
Ökning av långfristiga fordringar		-	-	-	-
Minskning av långfristiga fordringar		-	1	0	1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-33	-29	-80	107

Belopp i mnkr	Not	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
		2022	2021	2022	2021
Årets kassaflöde		- 17	2	369	17
Likvida medel vid årets början		116	109	201	184
Likvida medel vid årets slut		100	111	570	201

Noter

Not 1: Redovisningsprinciper

Den kommunala redovisningen regleras av kommunallagens kapitel 11 Ekonomisk förvaltning och av den kommunala bokförings- och redovisningslagen. Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer för kommunsektorns redovisning. Hallsbergs kommun följer den kommunala bokförings- och redovisningslagen, och tillämpar med få undantag rekommendationerna från RKR.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarnas värde i balansräkningen 2022 motsvarade anskaffningsvärdet efter avdrag för eventuella investeringsbidrag och planenliga avskrivningar.

Anläggningstillgångar som maskiner och inventarier aktiveras i möjligaste mån månaden efter inköp. Vid större projekt, som till exempel byggnationer, aktiveras tillgången vid årsskiftet som pågående. Efter att byggnationen är klar tillämpar kommunen komponentavskrivning. När det gäller anskaffning av maskiner, inventarier och liknande av mindre värde har kommunen i de flesta fall tillämpat ett halvt prisbasbelopp som beloppsgräns. Anskaffningar till högre belopp och med en varaktighet på mer än tre år redovisas som investering.

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar gör kommunen huvudsakligen linjärt för den bedömda nyttjandetiden, baserat på anskaffningsvärdet.

Komponentavskrivning

Hallsbergs kommun följer RKR:s rekommendationer och inför komponentavskrivning successivt. Alla förskolor, skolor och de flesta fastigheter är komponentavskrivna. Det gäller även vatten, avlopp, gator och vägar. Hallsbergs kommun införde generell komponentavskrivning 2017 för nya investeringar.

Leasing

Alla leasingavtal redovisas som operationell leasing. Leasingavgiften fördelas linjärt över leasingperioden. Hallsbergs kommun redovisar leasing och hyra av lös egendom i enlighet med RKR 5 (november 2018). Avtal som startade före den 1 januari 2018 redovisas som operationella. Framtida leasingavgifter redovisas som ansvarsförbindelser. Kommunen har påbörjat arbetet med att utreda hur övergången till finansiell leasing för vissa objekt ska hanteras.

Särskild löneskatt

Kommunen tillämpar RKR:s rekommendation för redovisning av särskild löneskatt. Det innebär att löneskatten periodiseras på samma sätt som pensioner. Löneskatt på intjänade pensioner och utbetalda pensioner belastar årets resultat.

Skatteintäkter

För periodisering av skatteintäkter använder kommunen Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) decemberprognos.

Timlöner

Timlöner och OB-ersättningar som avser december, men utbetalas i januari, periodiseras för att kostnaden ska belasta rätt period.

Särredovisning av vatten- och avloppsverksamhet

VA-lagen säger att VA-verksamhetens intäkter, kostnader, resultat och ställning ska särredovisas. Redovisningen finns därför i ett separat beslut.

Resultat för avgiftsfinansierad verksamhet

Över- och underskott för verksamheter med särskilda avgiftskollektiv ska redovisas som skuld respektive fordran till avgiftskollektivet. Överskotten för VA-verksamheten bokförs därför som en kortfristig skuld till avgiftskollektivet.

Bidrag från Migrationsverket

Kommunen har gjort avsteg från rättvisande redovisning för bidrag som inte resultatförts i bokslutet (RKR R 2 Intäkter). Outnyttjade bidrag från

Migrationsverket för flyktingverksamhet och ensamkommande barn (EKB) redovisas som kortfristig skuld i bokslutet för 2022, liksom tidigare år.

Under 2022 har kommunen använt 9,5 mnkr av migrationsbidragen. De outnyttjade bidragen till flyktingenheten uppgick till 2,6 mnkr till och med bokslut 2022. För ensamkommande barn uppgår outnyttjade bidrag till 10,4 mnkr. Sammantaget uppgick de balansförda bidragen till 13,0 mnkr.

Kommunen ska hantera kostnader för flyktingverksamhet som sträcker sig längre in i framtiden än de enskilda år då överskotten uppkommit. Samtidigt beslutade staten att kraftigt sänka bidragen från Migrationsverket från och med den 1 juli 2017. De nyanländas möjlighet till försörjning genom arbetsinkomster är en faktor som har stora effekter på kommunens kostnader för ekonomiskt bistånd. Bosättningsuppdraget enligt bosättningslagen kan bli en mycket svår utmaning för Hallsbergs kommun, liksom för många andra kommuner i Sverige. De ekonomiska konsekvenserna är mycket svåra att bedöma. För att undvika förhastade beslut om hur kommunen ska hantera bidragen, har ekonomiavdelningen tillsammans med social- och arbetsmarknadsförvaltningen tagit fram en plan över beräknad användning av de samlade bidragen. De framtida beräknade kostnaderna kräver en ansvarsfull hantering av samlade bidragsöverskott, vilket motiverar kommunens avsteg från RKR:s rekommendation i bokslutet 2022.

Övriga avsättningar

Avsättningar är en skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt och/eller belopp. Avsättningar för lakvattenrening vid Vissberga deponi har tagits upp till det belopp som kommunen bedömer krävs för att reglera förpliktelsen på balansdagen. I bokslutet 2022 har kommunen tagit i anspråk 0,6 mnkr. Avsättningarna för lakvattenrening uppgick totalt till 9,5 mnkr.

Under 2022 har kommunen inte gjort några större driftförändringar. Anläggningen tycks fungera bra när vattnets temperatur stiger under sommaren. Det är bara under en kort del av året, men kommunen har inte funnit någon bra och hållbar lösning för resten av året när temperaturerna är lägre. Ett stort problem är den uppkomna mängden lakvatten som årligen inte kan behandlas lokalt och då pumpas till det kommunala spillavloppsnetet för att behandlas i Hallsbergs avloppsreningsverk. Arbetet med att finna en pålitlig och stabil lokal drift för anläggningen fortsätter då detta avlopp inte ska belasta det kommunala avloppsreningsverket i framtiden.

Kommunen har inte gjort någon årlig nuvärdesberäkning för övriga avsättningar. I den delen följer inte kommunen RKR:s rekommendation 10.2 Avsättningar och ansvarsförbindelser och ianspråktaganden.

SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla sammanställda räkenskaper som ger en helhetsbild av kommunens ekonomi och åtaganden. En del av kommunens verksamhet bedrivs i andra former än via kommunala nämnder, till exempel i bolag, förbund och stiftelser.

De sammanställda räkenskaperna för kommunkoncernen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Metoden innebär att kommunens bokförda värden på aktier, andelar och grundfondskapital i dotterbolagen elimineras mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Proportionell konsolidering innebär att endast den ägda andelen av dotterbolagens räkenskapsposter tas med i sammanställningen.

Inom koncernen förekommer omfattande transaktioner mellan bolagen. Alla transaktioner av väsentlig betydelse mellan bolagen elimineras i den sammanställda redovisningen. Inga förvärvade övervärden eller undervärden fanns i koncernen.

I de sammanställda räkenskaperna ingår bolag, stiftelser och kommunalförbund där kommunen har ett väsentligt inflytande genom minst 20 procent av rösterna. Nerikes Brandkår ingår trots att kommunens andel endast är 7,5 procent. Verksamheten bedrivs som ett kommunalförbund och kommunen anses ändå ha ett väsentligt inflytande.

Hallsbergs Bostadsstiftelse, Hallbo, redovisade ett högre grundfondskapital än kommunen. Eftersom kommunen tillämpar försiktighetsprincipen har värdet på grundfondskapitalet skrivits ner i tidigare bokslut.

De sammanställda räkenskaperna bygger på reviderade uppgifter från de enheter som ingår.

Kommunen har inte utvärderat om koncernföretagens redovisningsprinciper avviker från kommunens principer, och därmed gjordes heller inga justeringar för eventuella avvikelser. Det är endast för Hallbo som det skulle kunna vara aktuellt. Sydnärkes Utbildningsförbund, Nerikes Brandkår och Sydnärkes kommunalförbund drivs som kommunalförbund. Hallsbergs Bostads AB, HBAB, drivs på uppdrag av Hallsbergs kommun och följer den kommunala redovisningslagen.

Belopp i mnkr	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021

RESULTATRÄKNING

Not 2: Verksamhetens intäkter

Försäljningsmedel	30	26	78	107
Taxor och avgifter	70	64	90	83
Hyror och arrenden	23	22	42	39
Bidrag	116	124	186	193
Försäljning av verksamheter och entreprenader	46	43	95	91
Försäljning exploateringsfastigheter	2	20	2	20
Försäljning anläggningstillgångar	-	6	-	-
Övrigt	-	-	9	1
Jämförelsestörande intäkter	-	-	68	-
Summa	287	305	570	534

Not 3: Verksamhetens kostnader

Löner och sociala avgifter	- 709	- 671	- 823	- 773
Pensionskostnader	- 64	- 69	- 74	- 80
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	- 9	- 9	- 24	- 24
Bränsle, energi och vatten	- 25	- 26	- 52	- 58
Entreprenader och köp av verksamhet	- 234	- 210	- 288	- 267
Lokal- och markhyror	- 36	- 33	- 42	- 38
Förbrukning inventarier och material	- 54	- 45	- 62	- 52
Lämnade bidrag och transfereringar	- 29	- 31	- 30	- 32
Reaförluster	-	-	-	-
Övriga kostnader	- 122	- 115	- 69	- 64
Summa	- 1 282	- 1 209	- 1 464	- 1 388
<i>Sammanlagd kostnad räkenskapsrevision</i>	<i>- 135</i>	<i>- 100</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

Belopp i mnkr	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Not 4: Avskrivningar				
Planenliga avskrivningar på materiella anläggningstillgångar	- 35	- 25	- 59	- 61
Nedskrivning	- 1	- 6	- 5	- 7
Övriga nedskrivningar	-	- 7	- 1	-
Summa	- 36	- 38	- 65	- 68

Not 5: Skatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	734	703	734	703
Preliminär slutavräkning innevarande år	19	18	19	18
Slutavräkningsdifferens föregående år	5	3	5	3
Summa	758	724	758	724

Not 6: Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	222	197	222	197
Regleringsbidrag/avgift	44	48	44	48
Kostnadsutjämningsavgift/bidrag	16	14	16	14
LSS-utjämningsavgift	- 1	- 8	- 1	- 8
Kommunal fastighetsavgift	39	38	39	38
Generella statsbidrag	2	2	2	2
Summa	322	291	322	291

Not 7: Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	-	-	2	-
Ränteintäkter och inkassoavgifter kundfordringar	-	-	-	-
Borgensavgift	2	2	2	1
Realisationsvinst finansiella anläggningstillgångar	-	-	-	-
Övriga finansiella intäkter	1	1	-	1
Summa	3	3	4	2

Belopp i mnkr	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Not 8: Finansiella kostnader				
Räntekostnader långfristiga lån	- 2	- 1	- 9	- 5
Räntekostnader pensioner	- 2	- 1	- 2	- 1
Räntekostnader leverantörs- och bankkulder	-	-	-	-
Övriga finansiella kostnader	-	- 1	- 1	- 3
Summa	- 4	- 3	- 12	- 9

BALANSRÄKNING

Not 9: Materiella anläggningstillgångar

Mark, byggnader och tekniska anläggningar	-	-	-	-
Ingående bokfört värde	730	718	1 777	1 644
Nyanskaffningar	43	51	78	204
Försäljning med mera	- 2	- 8	- 377	- 20
Nedskrivning	- 1	- 6	- 1	- 6
Årets avskrivningar	- 30	- 25	- 53	- 49
Reavinst	-	-	-	-
Omklassificeringar	2	-	2	4
Summa	742	730	1 426	1 777
<i>Genomsnittlig nyttjandeperiod, år</i>	22	21	-	-
Bokfört värde per fastighetskategori:				
Markreserv (0 år)	47	47	51	52
Verksamhetsfastigheter (20–67 år)	374	395	821	1 262
Fastigheter för affärsverksamhet (20–50 år)	165	153	397	253
Publika fastigheter (33 år)	101	109	101	109
Fastigheter för annan verksamhet (20 år)	4	4	4	18
Pågående byggnadsarbeten (0 år)	51	22	52	83
Summa	742	730	1 426	1 777

Belopp i mnkr	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Maskiner, fordon och inventarier				
Ingående bokfört värde	32	32	45	45
Nyanskaffningar	17	7	22	11
Försäljning med mera	-	-	-	- 1
Nedskrivning	-	- 1	-	- 3
Årets avskrivningar	- 6	- 6	- 9	- 7
Omklassificeringar	- 2	-	- 2	-
Summa	41	32	56	45
<i>Genomsnittlig nyttjandeperiod, år</i>	9	5	-	-
<i>Avskrivningstid för maskiner, fordon och inventarier (3–10 år)</i>				

Summa materiella anläggningstillgångar

Linjär avskrivning tillämpas för de materiella anläggningstillgångarna.

Ingen avskrivning av pågående investeringar. Inom parentes anges de huvudsakliga avskrivningstiderna för respektive kategori.

Not 10: Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i HBAB	10	10	10	10
Andelar i Kommuninvest ek för och Vätternvatten	3	2	3	2
Bostadsrätter	-	-	-	-
Grundfondskapital Hallbo	24	24	24	24
Eliminering koncern	-	-	- 34	- 34
Övriga finansiella anläggningstillgångar	-	-	-	-
Summa	37	36	3	2

Not 11: Förråd med mera

Förråd och lager		-	-	-
Exploateringsfastigheter	7	6	7	6
Summa	7	6	7	6

Belopp i mnkr	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021

Not 12: Kortfristiga fordringar

Kundfordringar	30	22	40	28
Statsbidragsfordringar	-	-	-	6
Skattefordringar	1	1	2	2
Moms	10	6	13	10
Kommunal fastighetsavgift	35	30	35	30
Övriga kortfristiga placeringar	-	-	3	3
Förutbetalda kostnader/upploopna intäkter	69	22	79	41
Övriga kortfristiga fordringar	6	22	-	16
Summa	151	103	172	136

Not 13: Kassa och bank

Bank	100	117	570	201
Summa	100	117	570	201

Not 14: Eget kapital

Ingående balans eget kapital	419	345	551	466
Årets resultat	48	73	113	86
Summa	467	419	664	551

Not 15: Avsättningar för pensioner

Specifikation – Avsatt till pensioner				
Särskild avtals-/visstidpension	-	1	5	5
Förmånsbestämd/kompletterande pension	58	57	60	59
Ålderspension	10	11	10	11
Pension till efterlevande	1	1	1	1
Summa pensioner	70	70	76	76
Löneskatt	17	17	18	18
Summa avsatt till pensioner	87	87	94	94

Belopp i mnkr	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
<i>Antal visstidsförordnanden</i>				
Politiker	-	-	-	-
<i>Avsatt till pensioner</i>				
Ingående avsättning	69	60	66	66
Nyintjänad pension	1	7	8	8
Ränte- och basbeloppsuppräknings	2	1	2	2
Pension till efterlevande	1	1	1	1
Övrigt	-	-	1	1
Pensionsutbetalningar	- 3	- 2	- 2	- 2
Ändrat livslängdsåtagande RIPS	-	3	-	-
Utgående avsättning	71	70	76	76
Förändring av löneskatt	17	17	18	18
Summa	87	87	94	94
<i>Aktualiseringsgrad</i>	96 %	96 %	95 %	95 %

Not 16: Andra avsättningar

Lakvattenrening	-	-	-	-
Ingående balans	10	11	12	13
Avsättningar under året	-	-	-	-
lanspråktaget belopp under året	- 1	- 1	- 1	- 1
Outnyttjat belopp som återförts	-	-	-	-
<i>Utgående balans</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>11</i>	<i>12</i>
Andra avsättningar	-	-	-	-
Summa	10	10	11	12

Belopp i mnkr	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Not 17: Långfristiga skulder				
Låneskuld	194	227	991	1 178
Förinbetalda anslutningsavgifter	35	29	35	29
Investeringsbidrag	1	1	1	1
Övriga långfristiga skulder	-	-	-	3
Summa	230	257	1 027	1 211

Not 18: Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	85	65	102	84
Moms	3	2	5	4
Personalens skatter och avgifter	10	10	16	14
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	127	129	152	156
Övrigt	59	45	174	52
Summa	284	251	449	310

Not 19: Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser:				
Ingående pensionsförpliktelse	251	260	279	288
Försäkring IPR	- 4	-	- 4	-
Pensionsutbetalningar	- 19	- 18	- 19	- 18
Ränte- och basbeloppsuppräknings	7	5	8	5
Aktualisering	-	-	-	-
Ändrat livslängdsantagande RIPS	-	8	-	8
Övrig post	- 3	- 4	- 3	- 2
Övriga ansvarsförbindelser	-	-	-	-
Summa pensionsförpliktelser exklusive löneskatt	232	251	261	281
Löneskatt	56	61	63	68
Övriga pensionsförpliktelser inklusive löneskatt	-	-	-	-
Summa ansvarsförbindelser	288	312	324	349

Belopp i mnkr	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Aktualiseringsgrad	96 %	96 %	-	-
Borgensåtaganden Kommunägda företag:				
Hallbo	477	499	-	-
Sydnärkes Utbildningsförbund	92	92	-	-
Hallsberg Bostads AB	296	313	-	-
Sydnärkes Kommunalförbund	36	37	-	-
Delsumma	901	941	-	-
Intressebolag				
Vätternvatten	6	-	6	-
Delsumma	6	-	6	-
Egnahem och småhus:				
SBAB	-	-	-	-
Delsumma	-	-	-	-
Bostadsrättsföreningar:				
Brf Transteningen	37	41	37	41
Brf Terrassen	32	34	32	34
Delsumma	70	75	70	75
Summa borgensåtaganden	976	1 016	76	75
Leasing:				
Bilar	3	3	3	3
Personalcykel	2	2	2	2
Larm	1	1	1	1
SUF:s hyresavtal	-	-	11	11
Övrigt	2	1	4	1
Summa	8	7	21	18

Belopp i mnkr	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Upplysning om framtida lokalhyreskostnader				
Externa hyresavtal med avtalstid över 3 år: Totalt 20 objekt med 3 olika hyresvärdar.				
Hyresavtal som förfaller:				
Inom 1 år	25	25	30	32
1–5 år	121	103	122	112

Borgen för kommunens egna lån hos Kommuninvest i Sverige AB

Hallsbergs kommun har i maj 1993 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Hallsbergs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor.

Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 163 413 261 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 163 956 163 kronor.

Kassaflödesanalys (mnkr)

Not 20: Övriga ej likviditetspåverkande poster

Reaförlust mark och byggnader	-	-	-	-
Omklassificering anläggningstillgångar	-	1	-	-
Övriga poster	2	7	- 70	-
Summa	2	8	- 70	-

HALLSBERGS
KOMMUN